

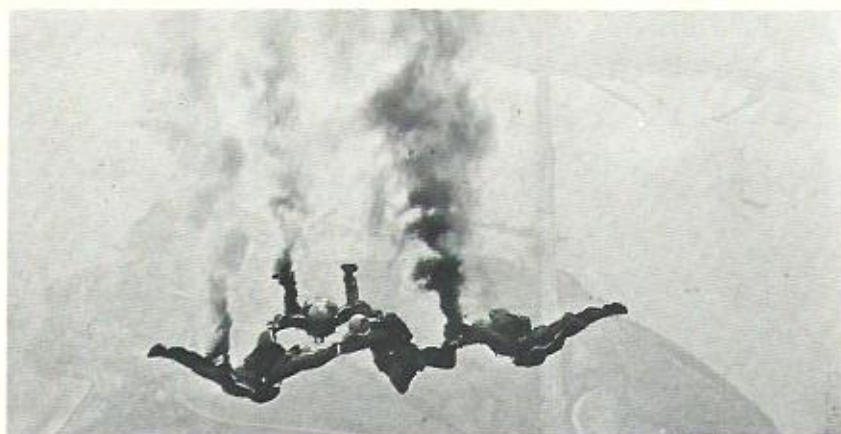
3. 1980 - 4. vuosikerta mk 6,50
finnish magazine of sport parachuting

LASKUVARJO OURHEILU

Laita varjosi kuntoon!

☐ Tarkastukset	☐ Modifioinnit
☐ Korjaukset	☐ Kaikki varaosat

Kuva KEN GUEST, England

Kaikki hyppääjän
tarvitsemat
välineet meiltä:

- ☐ Kaikki kuvut, pää- ja varavarjot
- ☐ Tandemit, esim. sst-racerit
- ☐ Pakko- ja itseaukaisusysteemit
- ☐ Hyppyhaalarit, RW- ja tavalliset
- ☐ Korkeusmittarit — piipparit — painelaukaisijat
- ☐ Hyppykengät: Parabootit (ranskalaiset)
- ☐ LJK:n hyppy- ja maastokengät

- ☐ Kypärät — nahkahuuvat
- ☐ Apuvarjot — popit
- ☐ Suojalasit — hanskat
- ☐ Varjokassit — lippikset
- ☐ Laskuvarjoverryttelypuvut — t-paidat
- ☐ Kerhopusero, punainen, varjonkuva selässä
- ☐ Merkit — julisteet — postitkortit
- ☐ Kirjat esim. SKIES-CALL 2
- ☐ Filmejä vuokrataan YM. YM.

LASKUVARJOTARVIKE KY

Matinlahti, Pl 26 33721 TAMPERE 72 Puh. 931-172 616

**paino
prisma
oy**

PUHELIN: 921 - 778 310
OSOITE: 20640 RAVATTULA

LASKUVARJOURHEILU 3/-80

**tässä
numerossa**

- RW-PM
- PEIKKOVUOREN IHMEELLISIÄ TARINOITA
- KISAT KARJALAISITTAIN
- SAFETY
- PÄTKELMIÄ YM.

Kansi-Cover:

Kuva-Photo by:
Jorma Öster

LASKUVARJOURHEILU-
lehden tilaaminen on helppoa: maksa 25,- PS-tilille 427602-1 ja seuraava numero hyppää suoraan postilaatikkoosi.
PS. Älä unohda merkitä postisiirtolomakkeeseen tarkkaa osoitettasi!

**seuraavassa
numerossa**

- LASKUVARJON MM
- HYPPEMESTAROINNISTA
- SLK - 20 VUOTTA YM. YM.

JULKAISIJA
PUBLISHER:
SUOMEN
LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI-MALMI
LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH. TEL: 90-378 827

PÄÄTOIMITTAJA
EDITOR-IN-CHIEF:
REINO SUONSILTA
PUH. TYÖ 90-75 36 111
KOTI 90-30 11 19

TOIMITUSKUNTA:
EDITORS:
TUOMAS ASUMUS Helsinki
ANTTI KAUSALAINEN Utti
EERO KAUSALAINEN
Helsinki
MAURITS KOUHIA Turku
ARTO MATTILA Turku
JORMA ÖSTER Helsinki
RISTO TAHVANAINEN Imatra
MIKKO HAMUNEN Tampere
KEN GUEST, England
TAITTO JA VALMISTUS
LAY-OUT & PASTE UP:
ARTO MATTILA &
ARI MIKKOLA
TOIMITUKSEN OSOITE
EDITORIAL ADDRESS:
LASKUVARJOURHEILU
PL 653
SF-00101 HELSINKI 10

PS TILI NO: 427602-1
IRTONUMERO 6,50
TILAUSHINTA 25 mk
NELJÄ NUMEROA VUODES-
SA
YEARLY SUBSCRIPTION
NORWAY 36 NOK
SWEDEN 30 SEK
DENMARK 40 DKK
OTHER FOREIGN COUN-
TRIES
(AIRMAIL) 10 USD
PUBLISHED FOUR TIMES A
YEAR

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään julkaistavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkioita ei valittavasti voida maksaa. Kansi-
kuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikuultokuvia (dia), sisäisivuile tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetystä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse.

LASKUVARJOURHEILUN sisältöä saa lainata mikäli lähde mainitaan, ellei artikkelin yhteydessä ole toisin mainittu. Kokonaisten artikkelien lainaamisesta on sovittava julkaisijan kanssa erikseen.

LASKUVARJOURHEILU is the Finnish parachuting Magazine. The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. All rights reserved. Articles may be reprinted in all parachuting magazines if the source is mentioned.

Pääkirjoitus

Esiteltäköön nyt, syksyllä puitujen kansanedustajien poissaolotilastojen malliin, tämän vuoden poissaolot Laskuvarjourheilun keskuustoimikunnan kokouksista. Kuten toivottavasti monet muistavat, LuKt on maamme ainoa valtakunnallinen laskuvarjoalan luottamusmiehen, joka edustusjoukkueiden nimeämisen lisäksi suorittaa mm. monenlaista tutkimus-, valvonta- ja tiedotustoimintaa.

Syyskuun loppuun mennessä LuKt oli pitänyt 4 koko jäsenistön kokousta sekä SM-kilpailujen yhteydessä kaksi "paikalla olevien jäsenten voimin" pidettyä kokousta (edustusjoukkueiden nimeämiseksi). Mainittuihin kokouksiin osallistuivat viidesti Hannu Laitinen ja Affe Norra. Timo Nieminen (pj.), Esa Huusari, Seppo Korhonen, Reijo Korpinen ja Harri Toivonen olivat läsnä neljässä kokouksessa. Veikko Korhonen oli mukana kolmasti. Vain kaksi kertaa ehtivät mukaan Lars Bäckström ja Into Taskinen, Risto Koivisto ei kertaakaan. Voi, voi!

LuKtin paikat eivät jakaannu esim. mies ja kerho -periaatteella vaan ainoastaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan demokraattisesti vaaleilla SIL:n syyskokouksessa. Jäsenet valitsee sitten puheenjohtaja kerhojen esitysten perusteella. Esityksiä tulee kuitenkin laiskalaisesti, mikä vaikuttaa hieman ihmeellisesti, sillä juuri tässä olisi kerhoilla hyvä mahdollisuus juntata "oma mies" vaikuttamaan. Passiivisuudesta huolimatta ollaan kaikkialla kuitenkin valmiita arvost-

telemaan tehtyjä päätöksiä, mikä toisaalta onkin aivan oikein, mutta tuntuu aktiivisuudelta hieman myöhäisessä vaiheessa.

LuKtin jäsenten määrä on rajoitettu kymmeneen = puheenjohtaja = 11, joutu-
tuen tietämyksi mukaan mm. SIL:n matkakassan pienuudesta. Jäsenillehän korvataan matkakulut kokouksiin "halvimman matkustustavan mukaan". Toisin sanoen SIL:lla on varaa vain yhdentoista edustajan matkakorvauksiin. Johdetaanpa tästä hieman paramatematiikkaa:

Mikäli jokainen LuKtin jäsen (11 kpl) olisi tunnollisesti käynyt kokouksissa (6 kpl) olisi kokouskäyntien yhteismääräksi muodostunut kaikkiaan 66. Edellä olleesta listasta voimme kuitenkin todeta, että kokouskäyntejä on kertynyt vain 37, eli keskimäärin jäsenistä n. 44 prosenttia on ollut poissa kokouksista. Entäpä jos LuKtissa olisi yksi jäsen Suomen jokaista laskuvarjokerhoa kohden? Tällöin jäsenmäärä, puheenjohtaja mukaan lukien, olisi 19. Mikäli tästä määrästä olisi nykyiseen tapaan poiss keskimäärin 44 prosenttia, tulisi teholliseksi jäsenmääräksi (= paikallaolevia) 10,64, joka kokonaisuksi parasutisteiksi pyöristettynä tekisi 11 jäsentä, eli täsmälleen yhtä monta jäsentä kuin tälläkin hetkellä pitäisi jokaisessa kokouksessa olla läsnä.

Tunnollista talvea toivotellen:

Reino Suonsilta

LASKUVARJOURHEILU JA SIL

Viime syksynä kannatuksen puutteeseen tukahtunut keskustelu ILMAILU-lehden rinnalla tarjottavasta vaihtoehtolehdestä on saanut jälleen ilmaa tunneleihin. Suomen Ilmailuliiton hallitus on asiaa uudelleen harkittuaan päättänyt antaa liiton syyskokouksessa jäsenistön päätettäväksi, haluavatko he ILMAILU:n sijaan mahdollisesti lukea jäsenlehtenään LENNOKKI:a tai LASKUVARJOURHEILU:a. Lämpimennäkösen tämä laskuvarjourheilijoita miellyttävä ehdotus vaatii jo-

kaisen SIL:n jäsenenä olevan hyppääjän tuen taakseen syyskokouksessa annettavien äänien muodossa. Toteutuessaan ehdotus toivottavasti lisää hyppääjien järjestäytymishalukkuutta, sekä auttaa LASKUVARJOURHEILUA laajentamaan ystäväpiiriään. Tällä hetkellähän Suomen Ilmailuliiton 8300:sta jäsenestä vain 390 ilmoittaa pääharrastuslajikseen laskuvarjourheilun, vaikka aktiivisia hyppääjiä löytyy kerhoista paljon enemmän.

— United we fly —
(Pat Works)

Teksti ja kuvat: ANTTI KAUSALAINEN

KISAT KARJALAISITTAIN

Yleisjärjestelyt

Kisat pidettiin 13.—20. 7. Järjestäjät olivat huolehtineet hyvin ennakkovalmisteluista mm. tilaamalla hyvän kisasään.

Hypyt vietiin läpi tuttuun tapaan Utin ja Imatran kisakoneilla C-182:lla ja C-206:lla. Kisakoneisto pyöri hyvin ja rutiinilla, jota oman kerhon toimitsijajoukon lisäksi edusti Utista tullut apujoukko: Kilpailujen johtajana toimi Era Kajala, ynnä toimistupuolen päällikkönä vaimonsa Gitta. Starttimestarin ja kisakuuluttajan vaativaa tehtävää hoiti rämmäkkään tapansa Markku "Idi" Laksio, joka varmaan pärjäisi ilman kovaäänislaitteitakin.

Kisojen ylituomarina toimi Eero Kausalainen ja muina tuomareina Hannu Laitinen, Markku Paakkanen, Kari Tusa ja Ilkka Stauffer. Lisäksi tuomaristolla oli käytettävissään ensimmäistä kertaa videolaitteisto, jonka käytöstä saatiin hyviä kokemuksia jo RW-kisojen aikana. Ja sähköpläkähän olikin jo vanha keksintö.

Sunnuntai

Koska sää oli mahtava, päästiin heti avajaisten jälkeen aloittamaan tempunvääntö.

Konventionaalisten lajien SM-kisat pidettiin tänä vuonna pitkästä aikaa muualla kuin Etelä-Suomessa. Hyppääjillä oli tällä kertaa mahdollisuus ihailla maisemia kauniissa Karjalassa Pielisensuun kaupungin, Joensuun liepeillä. Isäntäkerhona toimi Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat ja hyppykenttänä Onttola, joka osoittautui vähintään yhtä tinniseksi kuin Utti.

Useatkin tunnetut parapersoonat ovat eri yhteyksissä ottaneet kantaa ns. kuolevista hyppylajeista. Tässä yhteydessä on silloin mainittu tämä taitohyppy, tempu tai tyyli, miten kukin haluaa sitä kutsua.

Nyhdän on niin, että kun taitohypyn osanottajamäärä SM-kisoissa on v:sta -75 lähes kolminkertaistunut — silloin 14, nyt 39 — ei ainaakaan tältä taholta saatane tukea em. väitteelle. Onhan kyllä myönnettävä, että relativikin vetää entistä enemmän. On vain lajille positiivista, että on varaa valita.

Harjoituksissa oli ilmennyt eräitä viestintähäiriöitä koneen linjalajeissa sekä hyppykomennon antamisessa. Usein oli jouduttu tekemään sarjan alku- ja loppupuoli eri suuntaan, kun hyppy oli ajettu liian päälle. Kilpailun aikana ei kuitenkaan tällä tarvinnut itseään stressata, vaan kaikki sujui hyvin. Iltaan mennessä oli kaikki

neljä kierrosta hypätty ja tuomaristo siirtyi arvosteluhommiin, jota kesti koko yön.

Kun sitten tulokset olivat nähtävissä, todettiin kaikkien mitalien menneen Uttiin. Olavi Kilpinen LJK:sta voitti kovalla tuloksella 29.01. Sitten olikin lähes viiden sekunnin tauko toiseen mieheen, joka oli ULK:n Anssi Horppu. Tätä voidaan pitää pienoisena ylätöksinä, vaikka Anssi onkin jatkuvasti parantanut tuloksiaan. Kuitenkin näissä ajoissa liikuttaessa sekunnin parannusta keskiaikaa voidaan jo pitää jonkinlaisena saavutuksena. Anssin yhteisaika oli 33.93. Kolmas oli LJK:n Tatu Soini, 35.39 ja neljäs Veikko Korhonen Tampereelta 37.07. Veksikin on tasaisesti kivunnut kohti kärkeä. Seuraavat viisi sijaa menivät LJK:lle: Rekola, Savolahti, Laamanen, Kokkonen ja Aittomäki. Vanha herra

Kuopiosta, Reijo Korpinen, oli kymmenes.

Yksi ennakkosuosikeista Rauno Härkönen putosi valitettavasti mitalitaistelusta jo alussa. Ensimmäinen hyppy epäonnistui ja epäonnistumista täydensi vielä toisella hyppyllä tehty 16.00. Ranen sijoitus oli 12.

B-sarjan mestariksi leivottiin Pekka Kivinen Imatran Ilmailukerhosta ajalla 46.71. Toisena oli Pekka Rutanen Utista, 49.94 ja kolmantena Ossi Tukio järjestävästä kerhosta, 50.86. Seuraavilla sijoilla olivat Pete Väänänen, KIIY, Jouni Lahti, ULK ja Jukka Autti ("A. Utti") samasta kerhosta.

Viime vuonna arvelin kisajutussani, että mussutus vähenisi videon myötä. Osoittautui kuitenkin, että se jatkuu edelleen. Tulosten julkistamisen jälkeen oli kilpailijoilla ja yleisöllä mahdollisuus katsella kisat monitorista. Monta kärkevää mielipidettä esitettiin siitä, oliko joku hyppy kallellaan vai ei.

Oli miten oli, jokainen hyppääjä otti varmaan kaiken hyödyn irti omista ja muiden hypyistä, siksi monta kertaa nauha pyöri kisaviikon aikana.

Maanantai

Henkilökohtaiseen tarkkuuteen oli ilmoittautunut 50 hyppääjää, joista 21 oli B-sarjassa. Kilpailu päästiin alkamaan maanantai-aamuna pienten käynnistysvaikeuksien jälkeen. Käynnistysvaikeuksia oli tuomaristolla, joka oli tehnyt töitä tempputulosten parissa koko yön. Kilpailujen johdon huomauttaessa, että olisi aika alkaa taas tuomarytöt, käytiin pieni keskustelu työaikain noudattamisesta yms. Kilpailun alkua lykättiin sitten parilla tunnilla, mikä aiheutti turhaa murinaa kilpailijoiden keskuudessa. Pikku juttu kai oli nousta ylös klo 5 hyvin nukutun yön jälkeen, vaikka nyt tulikin ylimääräistä keskittymisaikaa. Kilpailun alun olisi aivan hyvin voinut lykätä vaikka iltapäivään, jolloin tuomari-o olisi saanut edes muutamaa tunnin unoset.

Sää oli edelleen hyvä. Iltaan mennessä saatiin neljä kierrosta valmiiksi. Tintit ja tuulenpuuskat saivat aikaan sen, että Veksi Korhonen oli ainoa mies nollilla. Sentillä olivat polkaisseet ohi Horpun Anssi ja Savolahden Kalle. Enskalla oli 2 senttiä, Tatulla 11, Markku "Ketsu" Palmulla 14, Käyhkön Ristolla 16, Laamasen Jamilla 19 ja Aittomäen Reijolla 24.

B-sarjan johdon oli ottanut P-KLU:n oma poika Ossi Tukio, jolla oli metrejä 1.17. Seuraavina tulivat Raimo Rohkimainen (muuten ainoa edustaja OLK:sta), 2.07, Tapsa Hyvönen SLK, 2.89, Asko Karjunen P-KLU, 4.86 ja Pekka Rutanen ULK, 5.22.

Tiistai

Tiistaista tuli taas neljän hypyn päivä, joskin tuulien takia jouduttiin edellisen päivän tapaan pitämään välillä pientä paussia. Savolahi teki viidennellään 0.03 ja polki seuraavat kolme hyppyään. Horppu lisäsi tiliään 4 sentillä ja piti loput Kallen tapaan nollilla. Kilpinen teki kuudennellaan 0.02 ja muut nollia. Tatu Soini polki kaikki neljä hyppyään, samoin teki Aittomäki. Laamanen teki lisää 9 senttiä ja Palmu 13. Siinä olikin kärki. Kalle ja Enska olivat tasossa tuloksella 0.04, sitten tuli Anssi, 0.05, Tatu, 0.11, Käyhkö 0.16, Aitsu, 0.24, Ketsu, 0.27 ja Jami 0.28.

Jaa, että missä Korhonen? Veksille kävi harmittava takaisku. Hän oli nollilla vielä kuudennen kierroksen jälkeen, mutta sitten petti pelihermo ja tuli 0.51, jolla juttu oli selvä. Ilmeisesti mielenkiinto repsahti, koska seuraavallakin tuli puolimetrit. Tällöin hän käytti hyväkseen järjestäjien suomen mahdollisuuden tehdä protesti: 25 m:n ringissä oli asiaankuulumattomia. Protesti meni läpi ja Veksi sai uusintahypyn. Näytti kuitenkin siltä, että Onnetar oli kääntänyt arkisemman puolensa ja sään jumalat lähettivät vielä lisäksi pahimmat puuskansa juuri pahimmalla hetkellä ja Veksi jäi vakaaksi kolme metriä, ja näin oli asia käsitelty.

B-puolella Rohkimaisen Raimo oli vienyt Tukiolta johtopaikan. Hänen yhteistuloksensa oli 3.10. Ossi oli perässä 32 senttiä. Seuraavina tulivat Karjunen, 5.26, Hyvönen, 9.72 ja Rutanen 10.35.

ta mitaleista tulisi kehkeytymään armoiton kamppailu.

Ensimmäisen kierroksen jälkeen LJK I (Savolahti, Kilpinen, Laamanen, Soini) oli ottanut paikkansa kärjessä, tulos 0.08. Toisena oli ehkä hieman yllättäen Imatra, 0.27. Sitten tulikin jo hieman pitempi väli, ULK I, 1.46. Seuraavana oli Seka I, joka paikalla tunnettiin nimellä Pappa ja Pojat. Joukkueessa hyppäsivät Pekka Ora, SLK, Tapsa Hyvönen, SLK, Jussi Lampela, FOLU ja Raimo Rohkimainen, OLK. Pojilla oli tulosta 1.51. Viidettä tilaa piti hallussaan LJK II, viime vuoden hopeajoukkue, tulos 1.76.

Toinen kierros aiheutti yllätyksen ja saattoi häpeään veikkaukset LJK I:n ylivoimaisuudesta. Imatran Ilmailukerho johti tuloksella 0.46 ja LJK I oli toisena 40 senttiä jäljessä. Kolmantena oli Seka I, 2.70, neljäntenä LJK II, 2.84 ja viidentenä aivan tuntumassa ULK I, 3.10. Näytti siltä, että yhtään mi-

Viimeisellä kierroksella "vääpelijuntta" jälleen näytettiin, mistä kana pissii. Osoitetaan normaalia varmuuttaan joukkue teki tulosta vain 0.03. Mestaruus meni taas Laskuvarjojääkärikouluun tuloksella 0.89. Imatran joukkue, jossa hyppäsivät Rauno Härkönen, Ari Rantalainen, Olli Halonen ja Matti Heino, teki pari metriä viimeisellään, mutta sijoittui kuitenkin hienon kilpailun jälkeen toiseksi. Seka I vei pronssin vajaan puolen metrin marginaalilla LJK II:lta. Ja Oran Pekkakin sai jo toisen SM-mitalinsa.

Viidenneksi kilpailussa tuli ULK I ja kuudenneksi oma kerho, P-KLU.

Kisoissa nähtiin tänäkin vuonna Ballo Boys (II), joka virallisemmalla nimeltään oli ULK III. Joukkue koostui juuri kisojen alla lupakirjansa saaneista hyppääjistä ja into oli kova, joskaan taito ei aivan riittänyt voittamaan vedonlyöntiä 50 m:n alituksesta. Uljasta yritystä kui-

Näin voitiinkin välillä siirtä hypäämään joukkue-tarkkuutta.

Keskiviikko

Joukkueita ilmaantui 11 kilpailun alkuun mennessä: LJK I ja II, ULK I, II ja III, IIK, P-KLU, KIY, TamLK sekä kaksi seka-joukkuetta.

Voittajasta ei taaskaan ollut epäilystä, sensijaan muis-

talua ei vielä tässä vaiheessa voitu varmasti jakaa kenellekään.

Kolmannella kierroksella LJK I teki tuloksen 0.00. Imatra pysyi kuitenkin yhä edellä joskin vain 4 sentillä. ULK I näytti pudonneen mitalijaosta, koska yhteistulos meni jo toiselle kymmenelle. Pappa ja Pojat sekä LJK II taistelivat pronssista, tulokset 3.16 ja 3.18.

tenkin nähtiin.

Joukkue-tarkkuuden jälkeen hypättiin vielä tarkkuuden 9. kierros, joka hiukan muutti järjestystä kärjen osalta. Enska nimittäin lipsautti 0.26 ja Tatu 0.48. Tilanne ennen viimeistä hyppyä näytti seuraavalta: Savolahti, Horppu, 0.05, Kilpinen, 0.30, Palmu 0.31, Laamanen, 0.32 ja Aittomäki, 0.38.

Samalla, kun päivän päätteeksi siirryimme Kimmeliin saunomaan, alkoi hiljalleen paineiden kehittäely yleismestaruutta ajatellen. Todettiin, että mitalit tultaneen jakamaan Savolahden Kallen, Kilpisen Enskan ja Horpun Anssin kesken, joista Anssilla näytti olevan parhaat mahdollisuudet. Se vain edellytti sitä, että hän ei saanut hävitä Enskalle.

Torstai

Sataa. Tuulee. Sitä se Kimmeliissä käynti tiesi. Yleensä käy päinvastoin. Tuli kisojen ensimmäinen hypytön päivä. No, onhan tässä aikaa sunnuntaihin saakka. Mutta että yhden hypyn takia...

Tymä on tymä ja sille ei voinut mitään. Olipahan aikaa keskittyä viimeiseen hyppyyn ja keräillä kaikessa rauhassa paineita.

Perjantai

Kisojen viimeinen päivä, toivottavasti. Krepparihypypääjat taivaalle. Sää täyttää juuri ja juuri minimin.

Kilpailu käyntiin vaan. Pilvenretaleita ajalehti silloin tällöin melko alhaallakin. Sitten alkaa tihuuttaa vettä. Kukaan ei kuitenkaan moiti säätä, ihme kyllä. Nyt vaan hypätään.

Satuin Horpun Anssin kanssa samaan konelastiin. En muista, mitä häneltä kysyin, mutta saamani vastauksen laadusta päätellen pojalla keitteli melkoisesti. Ylhäältä katsoen Anssi osui keskelle. Asiasta sain varmistuksen tullessani alas omalla hypylläni, ja niin saatoin mennä suoraan onnittelemaan tuoretta yleismestaria. Kun Savolahden Kalle vielä hetkeä myöhemmin polkaisi, kuten Enskakin, voitiin luetella myös tarkuuden mitalistit: Kalle 0.04, Anssi 0.05 ja Enska 0.30.

Ne, jotka ovat vuosien varrella kisoja seuranneet, ovat panneet merkille Kallen varmuuden ja hyvät sijoitukset. Nyt tuli sitten se odotettu mestaruus. Siinä meni karski sotilas tavallista hiljaisemmaksi ja aataminomina nytkahti pari kertaa, kun Kalle keräsi kampeensa ja poistui hiekalta ottamaan vastaan onniteluja.

B-sarjan mestaruuden otti Oulun Raimo Rohkimainen

adjutantteinaan Joensuun omat pojat Asko Karjunen ja Ossi Tukio. Seuraavina tulivat Tapio Hyvönen, SLK, Pekka Rutanen ULK ja Keijo Tökönen, KIY.

Yleismestaruuden pisteet lasketaan siten, että sijaluvut kummassakin henkilökohtaisessa lajissa korotetaan toiseen potenssiin ja lasketaan yhteen. Tuloluettelosta pudotetaan väliltä pois ne, jotka osallistuvat vain toiseen lajiin.

Täten esim. Horpun pisteet muodostuivat seuraavasti: Tempun sijoitus oli toinen, samoin tarkkuuden. $2^2 + 2^2 = 8$ pistettä, jolla siis tuli mestaruus. Kilpisen vastaavat luvut olivat $1^2 + 3^2 = 10$ pistettä ja toinen sija. Savolahden Kalle oli kolmas, $6^2 + 1^2 = 37$ pistettä. Seuraavina olivat Soini 58, Laamanen 65, Rekola 89, Aittomäki 106, Korhonen 212, Kokkonen 233 ja Härkönen 244 pistettä.

B-sarjan yleismestaruus jaettiin kahden hyppääjän kesken, koska kummallekin tuli sijalukujen potenssien summaksi sama luku. Mestaruuden jakoivat P-KLU:n Ossi Tukio ja ULK:n Pekka Rutanen, kummallakin 13 pistettä. Kolmas sija meni Imatralle Pekka Kivisen voimin, 26 pistettä, neljäs oli Keijo Tökönen, KIY, 65, viides Jouni Lahti, ULK, 74, ja kuudes Pete Väänänen, KIY, 80 pistettä.

Naiskauneuskin oli taas pitkältä aikaa edustettuna SM-tasolla oikein kahden naisen voimin. Oppia olivat hakemassa Pia Harmainen Tampereelta ja Sisko Hypypänen Utista. Valitettavasti kummaltakin jäi kisa kesken lievän loukkaantumisen takia. Toivotaan kuitenkin, että tyttöjen esimerkki vetää tulevaisuudessa useampia mukaan.

Yhteenveto

Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat selvisi mielestäni, ja ilmeisesti muidenkin mielestä, järjestelytehtävistään hyvin. Suurempia kömmähdyksiä ei ilmennyt. Varmaan eniten aiheutti natinaa se "kimmeliakerros". Useimmat olisivat olleet valmiita hyppäämään viimeisen kierroksen jo keskiviikkoiltana, jolloin olisi sitten voinut saunoa ilman paineita.

Kisoissa koettiin muutamia pieniä loukkaantumisia, yksi polven sijoiltaanmeno, sekä muutama varavarjo-keikka. Turvallisuuspuoli oli siis huonompi kuin edellisinä vuosina. Schän ei kuitenkaan ole järjestäjien vika.

Jos yleensä johonkin voisi kiinnittää huomiota, niin se on yleisöpalvelu. Olen seurannut SM-kisoja vuodesta -75 ja ollut itse mukana vuodesta -77, mutta koskaan en ole nähnyt kisoissa niin paljon yleisöä, kuin Onttolassa oli. Lehdissäkin toivottiin,

että kuuluttaja voisi olla enemmän äänessä ja kertoa, mistä on kysymys, mitä siellä hyppääjä nyt tekee, kun se kääntyy varjon varassa, kuka siellä nyt keikuttelee finaaleissa jne. Tämä lisäisi tietoutta lajistamme suuren yleisön keskuudessa, eikä varmaan olisi vaikeata toteuttaa. Ehkä jo ensi vuonna asia on järjestyksessä.

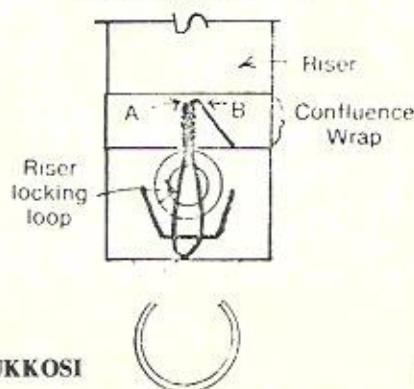
Tavataan taas kisoissa.

SAFETY

SAFETY NOTICE 3-RING RISERS

TARKASTA 3-RENGASLUKKOSI

Äskettäin tapahtui Amerikassa onnettomuus, jossa hyppääjältä aukesi 3-rengasolkalukko kesken kupurelattiivaa. Onneksi korkeutta oli vielä n. 400 metriä ja hyppääjä ehti avaamaan sekä kiinnijääneen lukon että varavarjonsa. Kun maassa tutkittiin itsestään irronnutta kantoviilekettä, todettiin että olkalukon narulenkistä oli toinen puoli kiskoutunut irti kantoviilekkeen ja lenkin yhtymäkohdan ompeleesta. Myöhempi tutkimus osoitti, että kaikki Advanced Air Sports Productsin vuoden 1979 helmikuun ja joulukuun välillä valmistamat kantoviilekkeet oli valmistettu samalla tavalla, silloin voimassa olleiden Relative Workshopin ohjeiden mukaisesti. Näiden ohjeiden mukaan ompeleen yli jäävä osa

lenkistä on leikattava pois (kuten esimerkissä A). Tällöin on oltava erityisen tarkka ompeleen sijoittamisessa täsmälleen lenkin irtonaisten päiden keskelle. Mikäli tämä ommel ei ole tarkasti molempien punosten keskellä, voi jokainen epätavallisen voimakas aukaisunykäisy lisätä vetoa lenkkiin niin paljon, että toinen lenkin päistä karkaa ompeleen alta.

Kaikissa muissa AASP:n valmistamissa kantoviilekkeissä on ylimääräiset lenkin päät käännetty ympäri ja ommeltu yhdysnauhan alle (kuten esimerkissä B) estämään päiden luistaminen. Kun kantoviilekkeeseen kohdistettiin tasainen n. 450 kilon, 1000 naulan, koejännitys, lenkkeihin kohdistui 10 kilon, 25 naulan, rasitus.

Tämä tiedotus vaatii kaikkia vuoden 1979 helmikuun ja joulukuun välillä hankittujen AASP:n valmistamien kantoviilekkeiden ja AASP:n tandemien n:o 792-1048 käyttäjät tarkastamaan molempien viilekkeiden irroituslenkit vetämällä lenkkiä kynnen tai jonkin muun pyöreän esineen ympärille asetettuna n. 25 kilon, 50 naulan, voimalla. Kaikki AASP:n viilekkeet, jotka eivät kestä tätä testiä on palautettava valmistajalle uusittaviksi.

Vaikka tämä tiedotus koskee lähinnä AASP:n valmistamia 3-rengasluukkoja, USPA suosittelee kaikkia kaikkien 3-rengasluukkojen käyttäjiä tekemään saman testin omille irroituslenkeilleen.

(Parachutist, June 1980)

VAPAAPUNOSTUS AI- HEUTTANUT ONNETTOMUUKSIA

Kaksi viimeaikoina tapahtunutta kuolemantapausta ja monet vajaatoiminnat ovat saaneet Canadian Sport Parachuting Associationin ja useat varusteiden valmistajat tarkastelemaan kantopunosten "vapaapunostusta" repun pohjalle.

Kaksi hyppääjää on kuollut patja-tyyppisen päävarjonsa punosten sotkeutuessa yhteen repun sulkijäläpistä. Tämäntyyppinen vajaatoiminta on erityisen vaaralli-

nen, koska olkalukkojen avaaminen ei välttämättä vapautta kupua. Molemmissa onnettomuuksissa hyppääjät olivat avanneet päävarjojensa olkalukot ja laukaisseet siten varavarjon, joka kuitenkin takertui vielä repussa kiinni olevaan päävarjoon.

Molemmat hyppääjät olivat pakanneet varjonsa käytäen vapaapunostus-menettelmää, jossa punokset laskotetaan repun pohjalle, eikä sidota kumilenkeillä sisäpussiin. CSPA epäilee, että kun punokset liehuivat avautumisen aikana, ne voivat takertua repun läppiin solmumaisesti.

Kun onnettomuuksia käsiteltiin keväällä hyppytarvikevalmistajien yhdistyksen kokouksessa kävi ilmi, että ainakin neljä hyppääjää oli kokenut samantyyppisen vajaatoiminnan. Yhdessä tapauksista päävarjo oli repinnyt repun läpän irti avautuessaan. Eräs toinen hyppääjä oli saanut avattua Safety-Flyerinsä perässään liehuvan päävarjon sekaan.

Onnettomuuksia on sattunut eri päävarjoilla ja repuilla, pakattaessa päävarjo sisäpussiin sekä "free-packing"-menetelmällä.

Onnettomuuksien seurauksena Para-Flite Inc. on levittänyt tiedotetta, jossa neuvotaan hyppääjiä ja riggeriä asentamaan kumilenkit yhtiön valmistamien sisäpussien sivuille siten, että punokset voidaan punostaa kokonaan jättäen vain 12 tumaa punoksia vapaaksi. (Tähän asti näissä pusseissa on ollut vain kaksi kumilenkkiä varmistamassa sen sulkijäläpän kiinnityksymisen. Loput punoksista on sitten kierretty repun pohjalle.)

Tarvikevalmistajat julkaisivat ilmoituksen, jossa kerrottiin, että vapaapunostus ei ole suositeltavaa, vaan olisi käytettävä sisäpusseja, joissa punokset voidaan punostaa kokonaan.

Myös Altitude-Shop, Corsairin ja Classiflyerin valmistaja julkaisi samansisältöisen tiedotuksen.

Hyppytarvikevalmistajien yhdistys suosittelee, että hyppääjät punostaisivat punoksensa kokonaan ja käyttäisivät koukkuveistä, sekä tarkastaisivat mahdollisen päävarjon reppuun takertumisen ennen päävarjon irti päästämistä.

PEIKKO VUOREN

ihmeellisiä tarinoita

PEIKKOVUORI

Trollveggen, Euroopan korkein pystysuora seinämä, sijaitsee Keski-Norjassa, lähellä Andalsnesin kaupunkia. Trollveggenin korkeus merenpinnasta mitattuna on 1783 m. Jyrkin hypättävä pystysuora seinämä on 1100 metriä, jonne pääsemiseksi tarvitaan kuitenkin vuorikiipeilijän taitoja. Parhaiten hyppäykseen soveltuva seinämä sijaitsee aivan u-muotoisen vuoren pohjukassa ja on 800 m korkea. Lähtötasanne sijaitsee 1680 metrin korkeudella merenpinnasta ja laskeutumisalue 50 metrin korkeudessa. Korkeuspudotus hypyllä on siis yli 1600 metriä.

Varjon aueella on matkaa laskeutumisalueelle n. 1800 m, joka ei tuota mitään vaikeuksia sillä patjavarjon liitosuhde on n. 1:3. Jos varjotehtaan käsikirjaa on uskominen, niin hyppääjä voi siis matkata aukaisupaikalta aina 3300 m päähän (aukaisukorkeus 1100 m ja 8 sekunnin vapaa putoaminen). Teknisenä suoritukseksi "Peikkohyppy" (Troll = peikko, Veggen = seinä) on amerikkalaisen serkkunsa, El Capitanin, luokkaa. Vain oikean tien löytäminen ylös saattaa tuottaa vaikeuksia.

Trollveggen on osa Trolltindene-nimistä vuoriryhmää, joka on yksi Euroopan kuuluisimpia vuorikiipeilyreittejä. Paikalla on aina joku ryhmä yrittämässä ylös. Kyse on siis todella Euroopan korkeimmasta pystysuorasta seinämästä.

Ajatus syntyy

Toivuttuani El Capitan-hyppyni tuomasta henkisestä humalasta (tapahtui tarkalleen sanoen n. maaliskuun lopulla) tapasin Olsenin Kjellin, joka oli erittäin innostunut hypystäni. Kjell oli hankkinut käsiinsä joitain postikortteja, jotka esittivät norjalaisia vuoria. Aiheen arkaluontoisuudesta johtuen päätimme välittömästi pistää kaiken aineiston päälle merkin TOP SECRET ja hoitaa asiaa eteenpäin kaikessa hiljaisuudessa. Tarkoituksenneamme oli siis suorittaa vuorihyppyä Norjassa seuraavana kesänä.

Kjell päätti heti vierailla Norjan Kuninkaallisessa Määntieteellisessä seurassa hakemassa karttoja ja lisätietoja vuorista. Minä puolestani pistin Kjellin antamat postikortit kirjekuoreen ja lähetin ne Carl Boenishille

USA:han. Muutaman viikon päästä sain Kallelta kirjeen, jossa hän ilmoitti välittömästi laittavansa kamerat kuntoon, ottavansa vaimon kantajaksi ja tulevaisuutta myös Norjaan.

Kalle, kuten kaikki muistanevat on amerikkalainen hyppääjäkuvaaja, joka on tehnyt lukuisia hyviä hyppäyksiä elokuvia kuten Masters of The Sky, Skydive, jne.. Tarkoituksena oli siis tehdä hypyistä elokuva, lehtijuttuja sekä muuten vain pullistella.

Kjellin saamista kartoista saatoimme todeta, että mahdollisia hyppäyksiä oli useita aina Norjan eteläisimmästä kolkasta pohjoisen perukoille. Matkan kestoksi päätimme vähintään 3 viikkoa ja ensimmäiseksi paikaksi Prekkestolenin Stavan-gerin vuonossa Etelä-Norjassa.

Matka alkaa

Startti tapahtui heinäkuun 6. päivänä Helsingistä Einari Mikkosen Invataksilla, jossa oli enteellisesti rullatuolin kuvat kyljissä. Tilannetta kevennettiin aiheeseen sopivalla huumorilla.

Einarille itselleen oli satunut väkivaltainen majuri (force majeure) ja oli näinollen pakotettu jäämään Helsinkiin. Minä, Liukosen Timo, Mäkinen Petri, Pukkilan Pena, Eila ja Heikkisen Jukka lähdimme siis matkaan.

Matkan alku sujui suuremmista kummelluksista, ellei oteta huomioon sitä, että eräs siirtotyöläinen hyppäsi pois kyydistä puolessavälissä Helsinkiä ja Tukholmaa. Miestä haettiin vedestä hienosti kahdella matkustaja-aluksella ja yhdellä Nesteen tankkerilla. Aikaa kului 4 tuntia ja kuitenkin mies hukkui.

Tukholmassa mukaan kuvioon tulivat Kalle ja vaimonsa Jean. Matkaa jatkettiin heti kohti Osloa ja Olsenin Kjellin toimistoa. Matka kesti 20 tuntia. Matkalla syötiin mm. 5 litraa mansikoita, jotka maistuivat hyviltä. Saavuttuamme Kjellin toimistoon klo 12.00 keskiyöllä saimme kuulla tällävälin sattuneen seuraavaa:

— Toimiston tietokoneet olivat kaput.

— Entinen toimitusjohtaja oli myös kaput ja pois kuvioista.

— Tilalla oli Kjell Olsen, jonka täytyi välittömästi lentää Ranskaan ostamaan uusia tietokoneita.

Matkaa oli siis jatkettava ilman Kjellia, joka olisi ollut matkan ainoa norjalainen osanottaja. Saimme mukaamme lisää karttoja, joiden avulla suunnistimme Prekkestolenia kohti. Kiitokset Kjellille.

PREKKESTOLEN

Prekkestolen (Saarnatuoli) sijaitsee Stavangerin lähellä, Lysefjord-nimisessä vuonos- sa. Saavuimme illalla paikalliseen hotelliin. Hotellin edessä oli kuitenkin kaksi bussillista saksalaisia turisteja. Kaksi vanhaa saksalaista istui verannalla ilmoittaen hotellin olevan täynnä. Kaverukset näyttivät olleen ennenkin lomalla pohjoismaissa, koska muistelivat Suomea ja erityisesti Lappia lämmöllä. No... emme kuitenkaan jääneet juttelemaan pitempään, vaan laitoin teltan turvallisen etäisyyden päähän hotellista.

Matkaa hotellista jyrkälle teelle oli n. 2 tuntia ripeästi kävellen. Päätimme lähteä liikkeelle varhain seuraavana aamuna, joten menimme aikaisin nukkumaan. Hotellin ympäristö oli täynnä lampaita, jotka pitivät yllä tasaista konserttia läpi yön. Pukkila-

kommentti yöstä: "Hitto, jos olis ollut vinsesteri, olisin laskenut läpitte teltan oven avaamatta." Väkivaltainen luonne tuo Pukkila?

Aamulla keitimme kahvit ja söimme hiukan, jonka jälkeen aloimme valmistautua kuumeisesti hypylle. Hotellin matkamuistomyymälässä jokainen kävi ostamassa ison nipun postikortteja ja muuta rihkamaa. Olisi sitten kotonalla pullistella.

Myös Enbomin Henkka, ilmestyi yllättäen paikalle. Kaveri oli tullut omin voimin Tansakasta asti liftaamalla. Vuorihyppy houkuttelivat. Kalle viritteli kameroita ja tutkiskeli kuvakulmia. Matkaan päästiin vihdoinkin n. klo 10.

Lukuunottamatta Kallen väsähtämistä jo matkan alussa ei muuta mainittavampaa nousun aikana tapahtunut. Saapuminen Saarnatuolille oli vaikuttava. Pai-

kalla oli jo ryhmä saksalaisia turisteja kuinkas muuten. Seurueen jäsenet rupattelivat keskenään iloisesti. Aloin kävellä hitaasti 600 metrisen jyrkän reunaan miettiväisen näköisenä. Selässäni oli punaiset SST-tandemit. Saksalaisten äskenmainittu iloinen rupattelu vaiken. Joku tukeva baijerilainen oli tunnistanut tandemini laskuvarjoksi. Päätin jatkaa leikkiä. Aloin kävellä pois päin jyrkän reunasta samalla kiinnittäen jalkahihnoja paikoilleen. Noin 20 metrin päässä reunasta käännin jälleen ympäri ja otin pienen etunojan ja keskittyneen ilmeen.

"MEIN GOTT! Mieshän aikoo hypätä!" Saksalaiset nousivat seisomaan. "SKY-DIVE!" huusin ja lähdin juoksemaan.

Saksalaiskuoro aloitti animaalisien huudon ja lähes työssäni juoksujalkaa jyrkän reunaan osa peitti käsillään kasvonsa. Jyrkän reuna lähestyi nopeasti ja aivan viime hetkellä iskin jarrut päälle ja aloin nauraa makeasti. Saksalaiset olivat edelleenkin liidunvalkeita ja katsoivat hölmistyneinä.

Keventäkseni tunnelmaa päätin hieman jutella heidän kanssaan. Olin kuulemma pelästyttyänyt heitä perinpohjin. Pukkila nauraa hykerteli vieressään vielä pitkään. Mukavia nuo saksalaiset...

TESTAAMME PAIKAN

Odotellessamme Kallea saapuvaksi suoritimme hieman tutkimuksia paikalla, jonka ilmoitettu korkeus merenpinnasta oli 597 m, josta pystysuoran osuuden piti olla

yli 400 m. Huomasimme välittömästi, että laskeutuminen tulisi olemaan erittäin vaikea. Jos käyttäisimme pallokupua hypyllä olisi erittäin todennäköistä, että emme pystyisi laskeutumaan veteen. Laskeutuminen kaltevuudeltaan yli 45 asteen kivikkoon vuoren juurella ei houkutellut. Sairaalaraisuus, totesimme yksikantaan. Vesi oli siis liian kaukana pallokuilla saavutettavaksi. Entä sitten patjavarjo? Koska paikan pystysuora osuus oli vain korkeintaan 400 m, vapaata saattoi ottaa korkeintaan vain 3-4 s. Jos kupu aukeaisi väärinpäin kohti vuorta olisi matka sinkkiarkussa takaisin Suomeen varmistettu. Aikaa ei olisi väistöliikkeen tekemiseen. Näytti siltä, että paikka jäisi hyppäämättä. Odotelimme kuitenkin edelleen Kallea.

Aikanaan hän sitten saapui ja kertoi heti paikan näyttävän loistavalta hyppejen suorittamiseen. Nenän pääme muuttuivat valkoisiksi. Pukkila toteamus tilanteesta: "Se on jätkät latna moro, joka tästä hypää". Paikalle jääneet saksalaiset katsoivat parhaimmaksi poistua. Ajattelivat varmaan, että nyt alkaa tapahtua ja parempi kun ei tarvitse jäädä todistamaan mitään.

Henkka valitti, että vuorella oleminen saa vatsan särkemään. Heikkinen oletti, että tulee sade. Liukkonen ihmetteli kovaa tuulta. Itse ajattelin, että kuulukohan matkanjohtajan velvollisuuksiin hypätä ensimmäisenä vai viimeisenä. Kalle itse oli

päättäneet olla hyppäämättä sanoen keskittyvänsä kuvaamiseen. Kaikki tuntui siis olevan hyvin ja järjestyksessä. Koska kuitenkin elämme vain kerran sadassa vuodessa päätin voittaa hieman lisää.

Ehdotin paikan profiilin tarkastamista hieman sivumalla olevalta niitymäiseltä tasanteelta. Kalle suostui ja kävelimme 15 minuutin matkan niitylle. Huomattuaan epäröintimme päätti Kalle ottaa isällisen otteen tapahtumiin ja ehdotti kivitestin suorittamista. Heittoasemiin asetui Jean ja kiven perään oli kiinnitetty pitkä kreppipaperi.

Kivi irtosi jyrkänteeltä vauhdikkaasti ja alkoi pudota alaspäin kiihtyvällä nopeudella. 1-2-3-4-5-6-7-8- ja "klonks". Liioittelematta voin sanoa, että kyseessä oli elämäni kolkoin klonks. Myös muiden ilmeistä saattoi päätellä, että klonks oli ollut erittäin vaikuttava. Kallen mielessä kävi ensimmäinen epäily paikan hypättävyydestä. Muut eivät epäilleet enää hetkeäkään, kaikki olivat 100 % varmoja. Me emme hypäisi.

Tyydyttäkseen uteliaisuuttaan Kalle päätti heittää vielä kolme kiveä. Tulos oli sama: Kaksi klonksia ja yksi klonketiklonketiklonkklonks. Viimeksimainittu johtui kiven isosta koosta. Päätimme pitää lyhyen neuvottelun.

Kallen suoritettua muutamia epämääräisiä ehdotuksia päätimme yksimielisesti olla hyppäämättä ja siirtyä seuraavaan kohteeseen. Lähdimme hieman pettyneinä, mutta hengissä seuraamaan Pukkila, joka oli jo aikaa kävellyt kohti leiriä. Järkevä tyyppi tuo Pukkila?

TROLLVEGGEN

Matka Prekkestolenilta Trollveggenille kesti kaksi päivää. Sen aikana tarkastettiin useita mahdollisia hyppäyspaikkoja sekä kuunneltiin Pukkilan Penan filosofointia elämän perustuuksista, eli matka taittui rattoisasti. Kaikki tarkastetut paikat olivat joko liian matalia tai liian etäisiä, jotta meillä olisi ollut aikaa hypätä niistä. Lähestyessämme Ändalsnesin kaupunkia alkoi taivaalle muodostua pieniä pilviä, jotka aika ajoin antoivat vettä. Saavuttuamme itse kaupunkiin, joka sijait-

see vain n. 5 km:n päässä Trollveggeniltä, menimme ensimmäiseksi Informaatiotoimistoon kaupungin keskustaan. Tarkoituksenamme oli kysyä lisätietoja vuoren sijainnista sekä mahdollisen oppaan osoite.

Informaatiotoimiston ovenjuuressa, aivan kulureitin vieressä oli isokokoinen malli Trollveggenin alueesta.

Pienoismalli oli mieltä kihoittavan näköinen. Siinä oli pystysuora osa, johon oli kiinnitetty lappu "TROLLVEGGEN, EUROOPAN KORKEIN PYSTYSUORA JYRKÄNNE". Alkoi välittömästi innokas ja äänekäs keskustelu, joka jatkui aina myöhään iltaan saakka. Näytti siltä, että edessämme olisi vihdoinkin hypättävä paikka ja vielä korkea, peräti 1100 metriä. Se merkitsisi n. 15 sekunnin vapaata putoamista.

Saimme myös mahdollisen oppaan osoitteen. Vuokrasimme huoneen majatalosta ja asetuimme taloksi. Oli alkanut sataa ja pilvikorkeus oli alhaalla. Päätimme tustua vuoreen seuraavana aamuna.

Alastulopaikka

Ensivaikutelma vuoresta oli jälleen kerran sykähdyttävä. On aina yhtä mahtavaa nähdä edessään 1000 metriä pystysuoraa seinämää. Se saa miehen kuin miehen hiljaiseksi. Oman pienuutensa aistii. Trollveggenia on vaikea verrata Capitaniin, sillä siinä missä Capitan on selväpiirteinen on Trollveggen vaikeaselkoinen ja erittäin luotaantyöntävän näköinen.

Aikamme ihmeteltyämme vuorta päätimme kiivetä ylös rinnettä aivan U-muotoisen puolikuun pohjalle. Arvioimme tarvitsevamme aikaa pari tuntia.

Ensimmäinen tunti kului pelkästään vuoren alarinteellä olevan vaivaiskoivikon läpi kulkemiseen. Koivikon joukossa oli isoja miehenkokoisia kivipultereita, joiden muoto ja koko sai osan porukastamme haikailemaan elämän lyhyttä.

Jatkoimme sinnikkäästi kipuamista ylöspäin. Tunti toisensa jälkeen vierähti ja heikkokuntoisimmat päättivät jäädä odottamaan alemmas rinteelle.

Kallen silmiin oli syttynyt outo päättäväinen tuike ja

mies kipusi sisukkaasti perässä. Rinne vietti ylöspäin n. 45 asteen kulmassa ja kävely tapahtui noin lääkintäpallon kokoisten kivenlohkareiden seassa. Siellä täällä maassa näkyi outoja kivien aiheuttamia iskemiä. Arvelimme ne vuorikiipeilijöiden pudottamien kivien aiheuttamiksi. Saimme todellisen syyn selville seuraavana päivänä: Vuorelta tippuu jatkuvasti erikokoisia kiviä, eivätkä isommatkaan kivivöryt ole harvinaisia. Paikalliset vuorikiipeilijät osasivat kertoa herkkullisia kauhujuuttuja kivivöryistä ja sattuneista kuolemantapauksista. Kerrankin eräs saksalainen oli... tai no olkoon jätän jutun toiseen kertaan.

Emme siis tietämättöminä käyttäneet edes kypäriä. Noin 5 tunnin kävelyn jälkeen saavuimme lopulta U-kirjaimen pohjalle. Katsoimme ympärillemme ja totesimme olevamme mahtavien seinämien ympäröimänä. Yritimme löytää joukostamme jodlaustaitoista sillä arvelimme kaiun olevan moissessa paikassa mahtavan. Onneksi halukkaita ei löytynyt sillä seurauksena moises-ty yrityksestä olisi oletettavasti ollut kivivöry.

Kalle joi vettä vuoripurosta kuin sienä. Kamerasta oli loppunut filmi jo puoleksavälissä rinnettä eikä Heikkisestä saatu kuvaa. Päätimme palata takaisin. Löysimme ensimmäisen sopivan laskeutumisalueen vasta n. 1900 m päästä vuorta. Niitty oli kokoa 50 x 50 m. Pukkila muisteli hypänneensä joskus tarkkuutta. Liukkonen sytytti sikarin ja muisteli hypänneensä joskus patjalla. Heikkonen muisteli Strato Flyerin auenneen normaalisti. Itse en viitsinyt menneitä muistella.

Päivä kallistui jo illaksi ja palasimme majataloon

Tapaamme Heenit

Aamulla varhain, sateen yhä ropistessa huoneemme ikkunaan päätimme mennä tapaamaan Arne Randers Heeniä, 75-vuotiaasta professoria ja maailmankuulua vuorikiipeilijää, jota myös Romsdahlin Kuninkaaksi kutsutaan. Tämä iäkäs teräsvaari on kiivennyt ensimmäisenä melkein kaikille norjalaisille vuorille, eivätkä Keski-Euroopan vuoretkaan ole säästyneet miehen mielenkiinnolta. Hän on myös kunnostautunut sotatoimissa Norjassa toisen maailmansodan aikana, joista oli Eisenhowerin henkilökohtaiset kiitokset kunniakirjan muodossa. Kaikenkaikkiaan erittäin vaatimaton ja hieno ihminen, joka jäi lähtemättömästi jokaisen mukanaolleen mieleen.

Arnen vaimo Bodil oli myös erittäin mielenkiintoinen tuttavuus. Korkeasta iästään huolimatta hän ehti häärätä melkein joka paikassa. Valmistui meille mm. kolme kertaa hienon illallisen ynnä paljon muuta.

Tämän pariskunnan vieraanvaraisuudesta johtuen päätimme kertoa heille suunnitelmistamme. Näytimme heille mukana tuomiamme kuvia El Capitanilta sekä Kallen tekemän filmin samasta aiheesta. Vaikutus oli välitön. Molemmat päättivät tulla oppaikkemme, sekä hankkia vielä apuvoimia kantamaan kameravarusteita.

Päätimme suorittaa startin ensimmäisenä kauniina ja sateettomana aamuna (mikä ei tottaviekkoon ollut ihan heti). Pullamme olivat siis hyvin uunissa.

SATAA, SATAA

Sateella on se merkittävä vaikutus, että se saa ihmiset pysyttelemään sisällä ja tuijottamaan kattoon. Kun päi-

vä toisensa jälkeen kului satteen merkeissä eikä mitään tapahtunut, akoivat ensimmäiset ikävystymisen merkit näkyä. Kalle ehdotteli, että lähtisimme hyppäämään Geirangeriin, jossa olisi vuori, joka on vain 500 m korkeus ja jota matala pilvikeruus ei häiritse. Ehdotus ei saanut kannatusta.

Enbomin Henkka uhkasi ostaa matkalipun junaan, jolla pääsisi takaisin Tanskaan. Tämä toistui keskimäärin kaksi kertaa päivässä. Pukkilan jutut kiersivät vanhaa rataa ja joukkoon eksyi vain muutama uusi. Liukkonen sanoi, ettei enää koskaan lähde meikäläisen mukaan yhdellekään reissulle. Loma menee sadetta piteässä jossain räjäisessä majatalossa Norjan korvessa.

Itse en moisista puheista piitannut. Niin kauan kun kaupasta saisi marsipaanikakkua ja katkarapuja kaikki olisi hyvin.

Vihdoin eräänä iltana puolentoista viikon odottamisen jälkeen Henkka katsoi aikansa koittaneen. Mies koki kampeensa ja hyppäsi junaan. Kommentti asemalaturilla kuului suunnilleen seuraavasti: "Jos te huomennaamulla nousette Trollveggenille ja hyppäätte, niin meikäläinen kiipeää seiniä pitkin." Seiniä pitkin tai ei, mutta sitä mukaa kun Henkan junan kolina etääntyi, alkoi pilvipeite rakoilla.

Menimme yöpuulle ja odotimme innolla seuraavaa aamua.

Vihdoinkin aurinko ja lähtö vuorelle

Vain 8 tuntia Henkan lähdön jälkeen saimme herätä mitä kauneimpaan auringonpaisteeseen. Poissa olivat saateet ja pahanilmanlintu. Uutta tarmoa uhkuu oli Kalle alkanut viritellä kameraitaan. Soitimme Heeneille ja sovimme startin klo 10:ksi.

Nopeaan toimintaan tottuneina Heenit saapuivat ajallaan mukanaan kaksi opasta, 28-vuotias Fred Husøy ja 35-vuotias Kåre Gjøl. Miehet vaikuttivat vankkatekoisilta ja arvelimme heidän jaksavan kantaa paljon tavaraa.

Ajoimme starttipaikalle kiemuraista Trollstigeniä pitkin. Purimme autosta tavarat ja aloimme jakaa niitä. Tavaraita oli todella paljon. Kalle ilmoitti heti ettei voinut kantaa mitään, koska joutui kuvaamaan koko ajan. Tandeminsa hän antoi 75-vuotiaalle Heenille, jonka selästä Pukkila ne otti. Herrasmies tuo Pukkila? Kallen vaimo Jean otti kantaakseen kamera-rinkan, joka painoi n. 40 kiloa. Rinkassa oli mm. 7 kypäräkameraa.

Matkaan siis päästiin. Ensimmäiseksi etapiksi otettiin lepopaikka, joka sijaitsee n. 2 tunnin päässä hyppypaikasta. Aikaa lepopaikalle pääsemiseksi oletimme kuluvan n. 4–5 tuntia. Kulkeminen vuoristossa painavien rinkkojen kanssa ei ollut helppoa. Taukoja pidettiin usein. Porukan ankkurina toimi Kalle, joka kaikesta huolimatta ei jaksanut pysyä tahdissa mukana. Ainoan kameransakin hän antoi Heenin kannettavaksi. Neljän tunnin kiipeämisen jälkeen Jeanin tasapainoasti alkoi heiketä, ja otimme hänen tavaransa yhteiskantoon. Jean alkoi myös olla "kypsä". Onneksi saavuimme tavoitteeseemme lepopaikalle. Tauko kesti kaksi tuntia, jonka aikana keräsimme voimia lopullista nousua varten.

Jätimme lepopaikalle kaikki kameravarusteet. Tarkoituksenamme oli tehdä ainoastaan tunnustelumatka huipulle. Jatkoimme matkaa ottamalla vain varjot mukaan.

Heenien johdolla suunnitimme huippuja kohti. Reitti

kulki vaikeakulkuisessa kivikossa, jossa eteneminen ilman oppaita olisi ollut melkein mahdotonta.

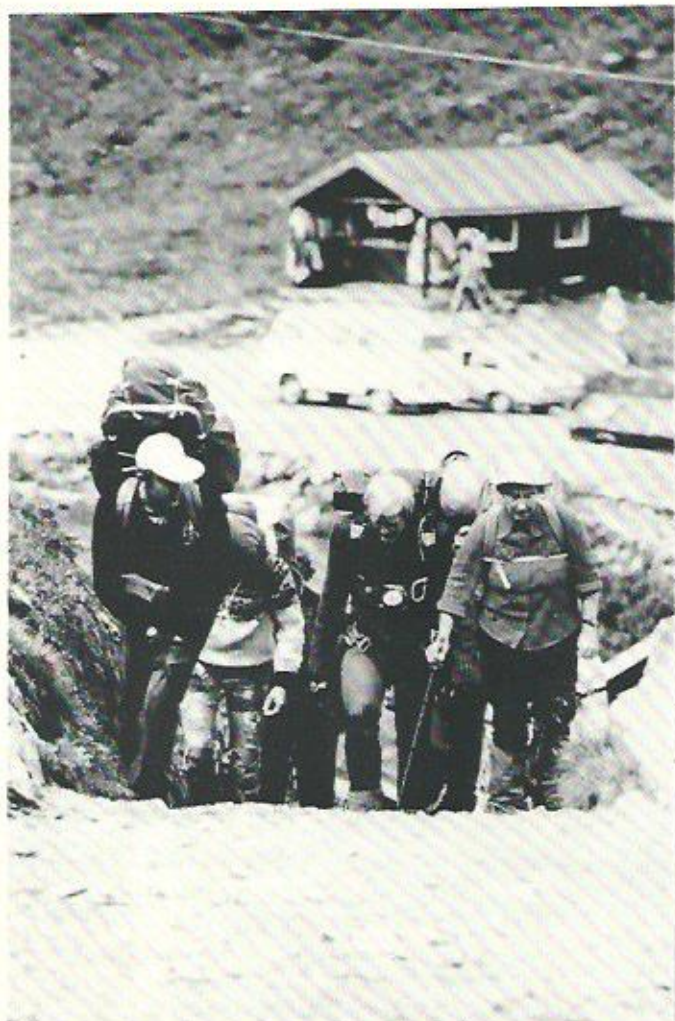
Siellä täällä oli suuria alueita lunta, jotka Kalle päätti käyttää hyväksi käskemällä ryhmämme kulkea lumen yli useita kertoja. Filmiä paloi tuhattomasti ja kaikesta näki, että mies on kotoisin lämpöisestä Kaliforniasta.

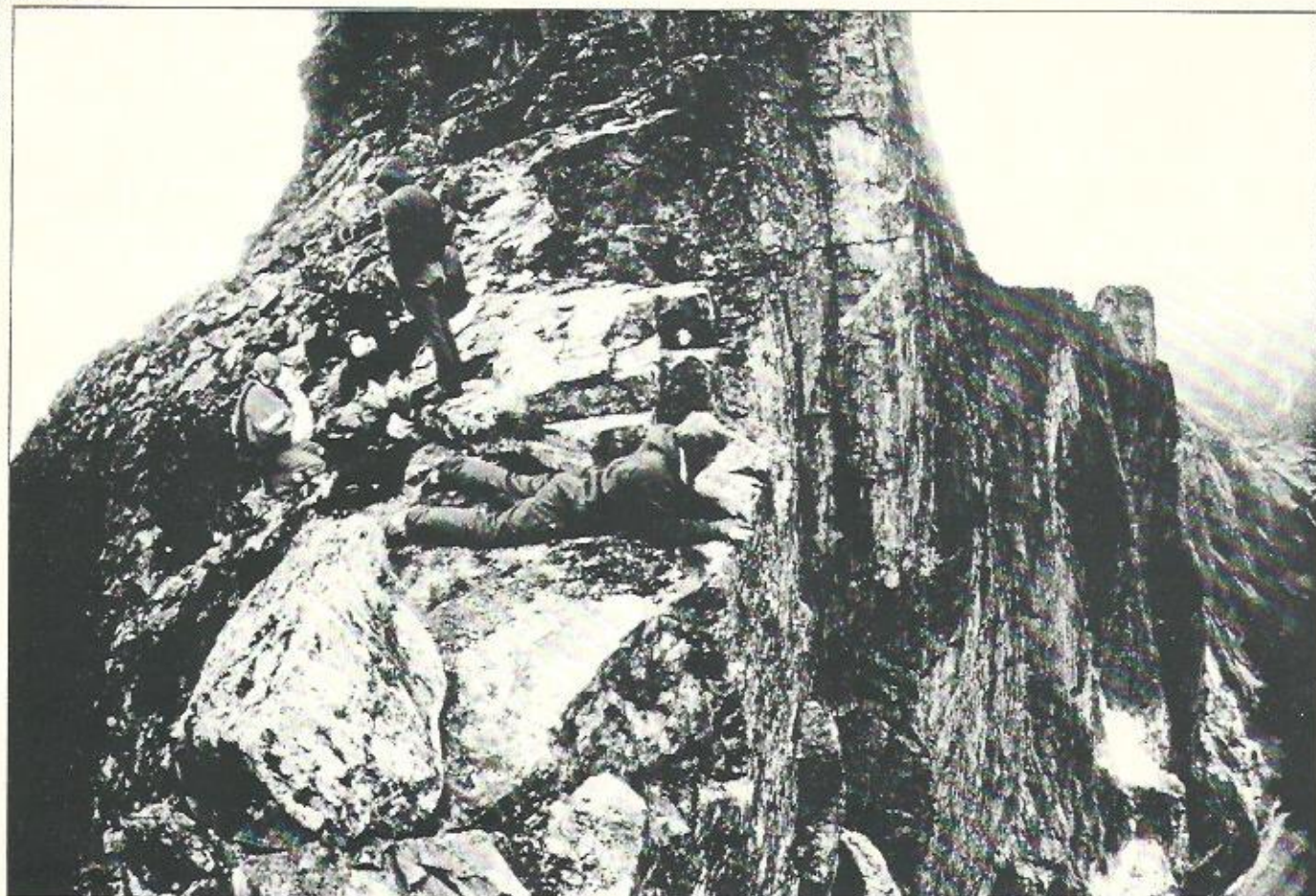
JYRKÄNNE

Kahden tunnin kipuamisen jälkeen aloimme lähestyä huippuja. Hieman ennen huippuja Heenit ilmoittivat, että olisimme ensimmäisessä mahdollisessa hyppypaikassa ns. liikkuvan kiven luona. En nähnyt vielä jälkeäkään mahdollisesta jyrkänteestä. N. 10 m päässä edessäni oli kalliossa polun loppupäässä pieni V:n muotoinen halkeama. Aloin kävellä halkeamaa kohti. Saavuttuani n. 2 metrin päähän halkeamasta hidastin hieman kävelytahtia kuin ylimääräisen aistin varoittamana. Onpas oudon näköinen halkeama. Kuorotauduin eteenpäin ja....

Voi myrkky! Peräännyin äkkiä. Totean edessäni olevan yli kilometrin pystysuoraa seinämää. Mikä shokkiefekti! Kyseessä on unisakävelijän painajainen. Paikka, josta voi kävellä yli laidan aivan epähuomiossa. Äkkiä varjot selkään ja jalkahihnat tiukalle. Tällä kertaa viimeiset kontaten varovaisesti.

Eteeni aukeaa koko Trollveggenin amphiteatteri kaikessa komeudessaan. Katson alas kuiluun ja sylkäisen. Sylki häipyä pienenä tuulen riepottelemana pisteenä alas. Ilta-aurinko valaisee mahtavia seinämiä, jotka leviävät sivuillemme kuin jättiläisen kämmenet. Todellinen Peikkovuori! Saatuaamme sydämenlyönnit tasaantumaan

siirrymme muutaman metrin oikealle ison kivenjärkeen luokse.

Luonto on täynnä merkilisyksiä, joista tämä liikkuva kivi on yksi. Iso, muutama tonnin painoinen kivenjärkeä, joka on kuin keinulauta: kun toista päätä painaa niin toinen pää nousee ylös. Kivi on aivan jyrkänteen reunalla.

Paikka näyttää hyvältä hyppöjen suorittamiseen, joten päätämme heittää muutamman streamerin. Ensimmäinen streameri osuu kallioon pudottuaan 4 sekuntia. Toinen heitetään voimakkaammin ulospäin ja se häviää alas pienenä pisteinä. Paikka saattaa olla hyppykelpoinen, mutta päätämme tarkastaa toisen paikan, joka sijaitsee n. 200 m päässä jyrkänteen vasemmalla sivustalla.

Kello on kuitenkin jo kahdeksan ja alkaa tulla pimeä. On palattava alas lepopaikalle. Heenit, Kalle ja Jean päättävät jäädä ylös yöksi, koska eivät jaksakaan kävellä takaisin alas. Pidämme neuvottelun, jossa päätämme hypätä aikaisin aamulla. Kalle piti tavaksi tulleen puheensa, jossa hän ilmoitti ettei hyppää koska aikoo keskittyä kuvaamiseen. Siispä takaisin leiriin ja nukkumaan. Oppaamme Käre näyttää tietä ja selviämme matkasta puolessa tunnissa.

Yö vuorella

Juotuamme teetä menemme yöpuulle. Välttääksemme univelan syntymistä päätämme herätä vasta kello puoli 5. Pukkila ja minä olemme valinneet nukkumapaikaksi ison kiviluolan, johon mahtuisi vaikka 4 ihmistä. Timo

ja Jukka nukkuvat puoliksi taivasalla pienemmässä luolassa. Kaverukset olivat laittaneet allensa liukkaan muovin, jonka vuoksi he valuivat ulos luolanpuolikkaastaan yön aikana.

Pukkila nukkui kuin tukki ja kuorsasi äänekkäästi (väitti sitten aamulla ettei saanut kunnolla nukuksi). Itse yritän saada unta kuitenkin siinä onnistumatta. Pukkilan kuorsaus muuttuu pikkuhiljaa ukkosen jyrinäksi ja tönäisen miestä. Pari murahdusta ja muutaman minuutin kuluttua kuorsaus jatkuu oktaavia alemmaa. Luolan seinämät moninkertaistavat kuorsauksen ja tuntuu kuin luolassa viettäisi talviunta kokonainen karhuperhe. Sietämätöntä.

Pikkuhiljaa tajuan tilanteen toivotonmuuden ja laitan sormet korviini ja käper-

ryn mykkyrälle. Huonosta nukkuma-asennosta huolimatta saan nukutuksi muutamman tunnin.

HERÄTYS

Aamulla herääminen on kuin kittiä. Kokoan makuupussini ja ravistelen Pukkilan hereille. Kömmän ulos luolasta ja totean sään olevan puolipilvisen. Ei auta muu kuin lähteä hyppäämään.

Timo ja Jukka nukkuvat vielä sikeästi. Herätyshuuto mallia SA INT -75 saa ihmisiä aikaan. Käre keittelee jo teetä.

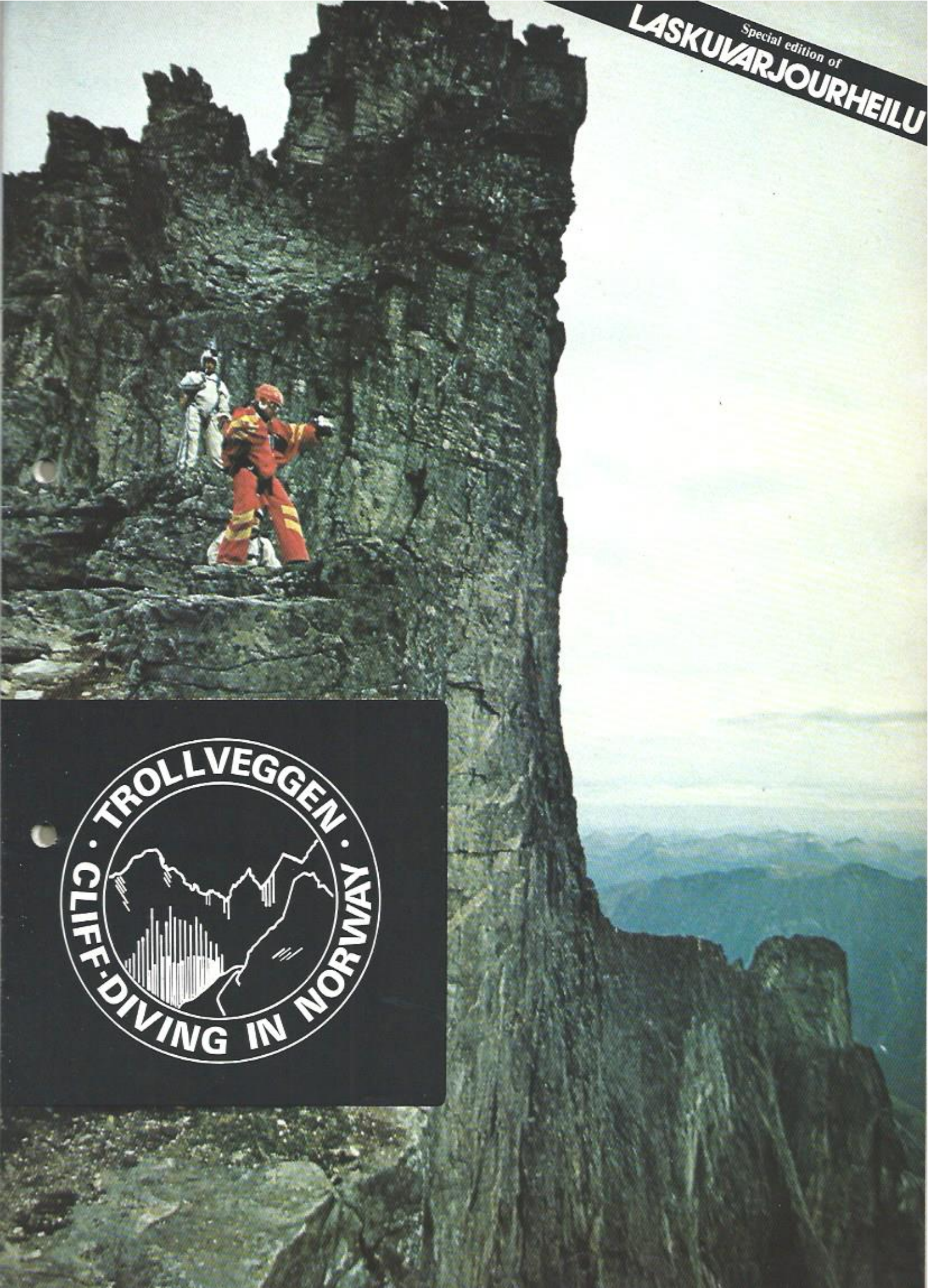
Muiden saavuttua enemmän tai vähemmän unisen näköisinä alamme juoda teetä. Suoritamme ohessa tavaroiden pakkausta. Päätämme ottaa kamerarinkan ylös mukaan sekä kaikki kypärät.

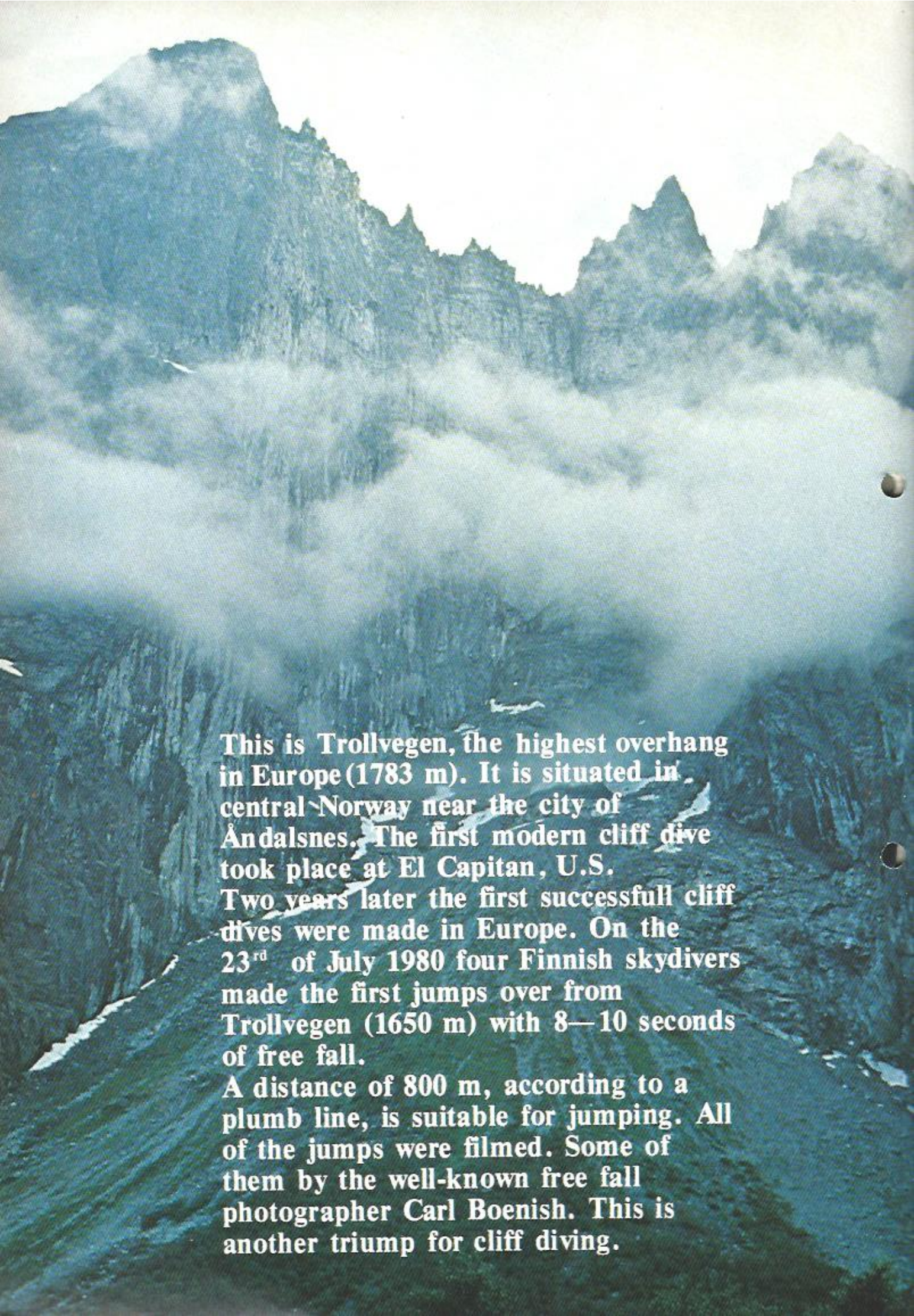
Seuraavat 8 sivua käsittävät lehtemme ulkomaille tekemän erillispainoksen. Liitettä painettiin yli 400 kappaletta ja sitä tullaan jakamaan kaikkiin maihin, joissa vuorihyppämisestä ollaan kiinnostuneita. Ohessa selitykset kuvista:

1. Kansi: Jorma Öster pari sekuntia ennen Euroopan ensimmäistä vuorihyppyä.
- 2: Trollveggen.
- 3: Matkalla ylös.
- 4+5: Euroopan ensimmäinen vuorihyppy on todellisuutta!
- 6: Pentti Pukkila Suomen Tampereelta! Trollveggen n:o 2.
- 7: Pena laskeutuu tarkasti maalialueelle, taustallaan voitettu vuori.
- 8: Jorma Öster kuvun varassa vuorta vasten.

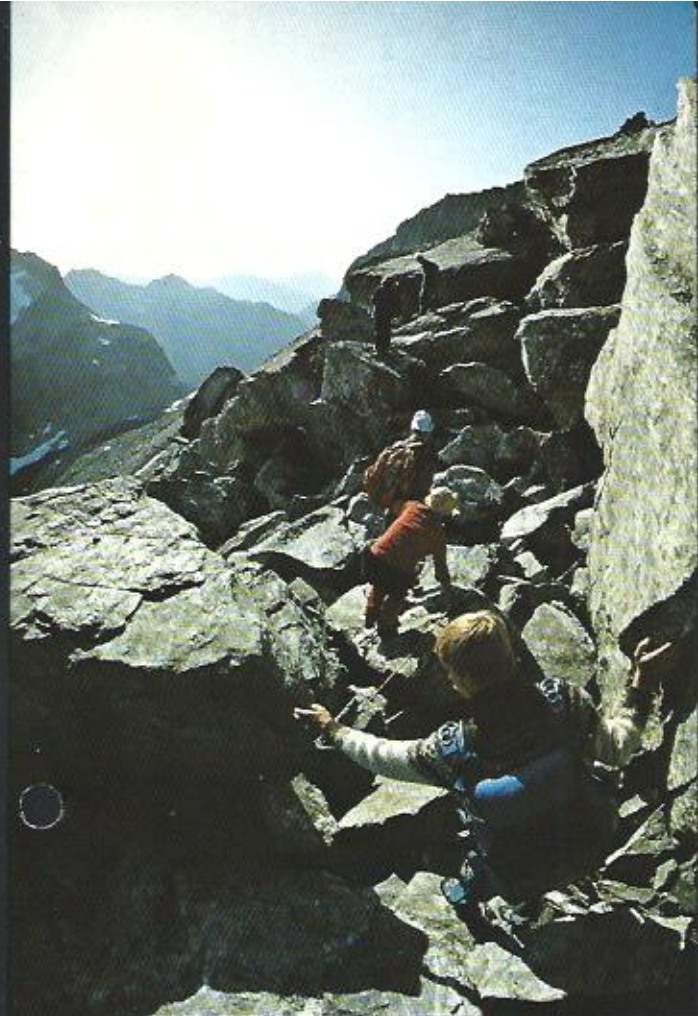
Special edition of
LASKUVARJOURHEILU

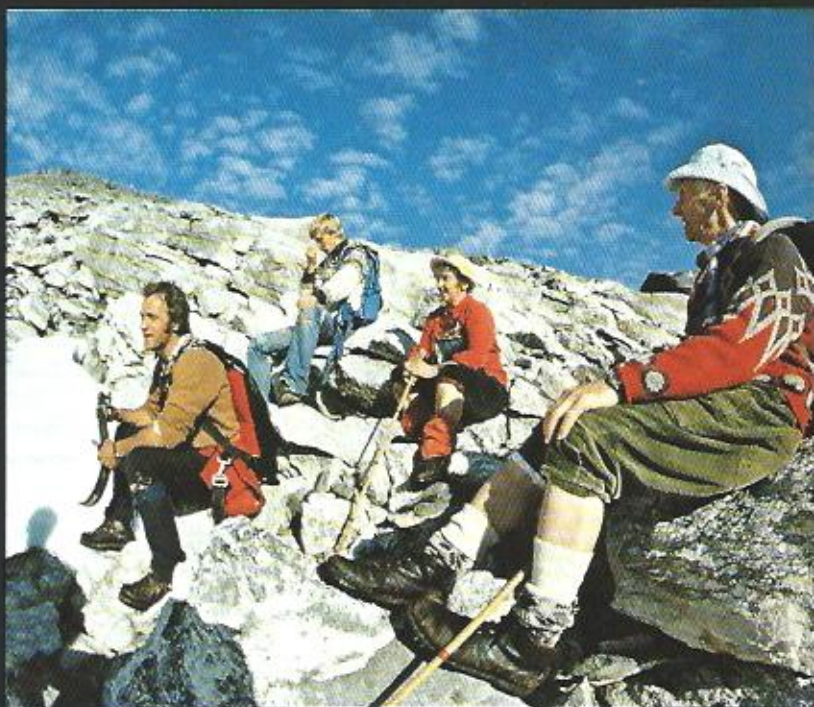

This is Trollvegen, the highest overhang in Europe (1783 m). It is situated in central Norway near the city of Åndalsnes. The first modern cliff dive took place at El Capitan, U.S. Two years later the first successful cliff dives were made in Europe. On the 23rd of July 1980 four Finnish skydivers made the first jumps over from Trollvegen (1650 m) with 8—10 seconds of free fall.

A distance of 800 m, according to a plumb line, is suitable for jumping. All of the jumps were filmed. Some of them by the well-known free fall photographer Carl Boenish. This is another triumph for cliff diving.

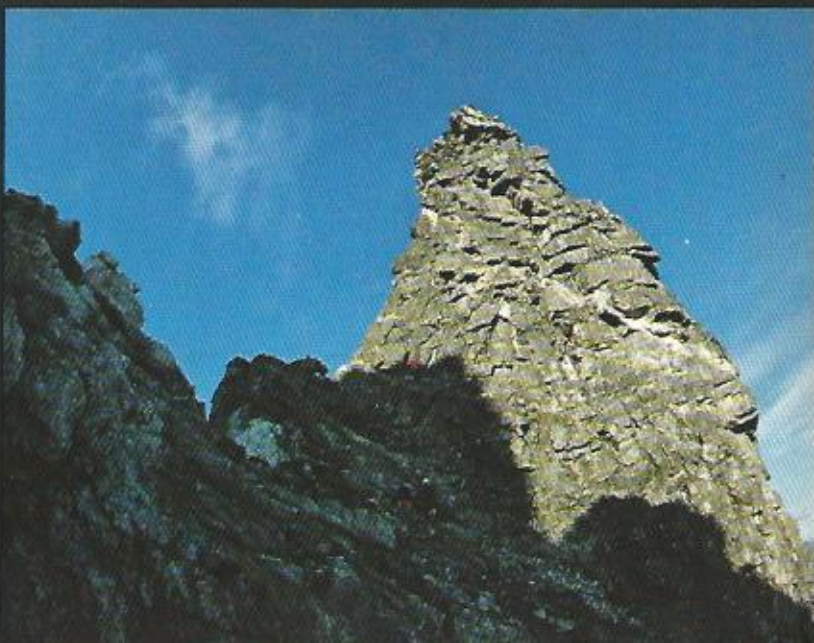
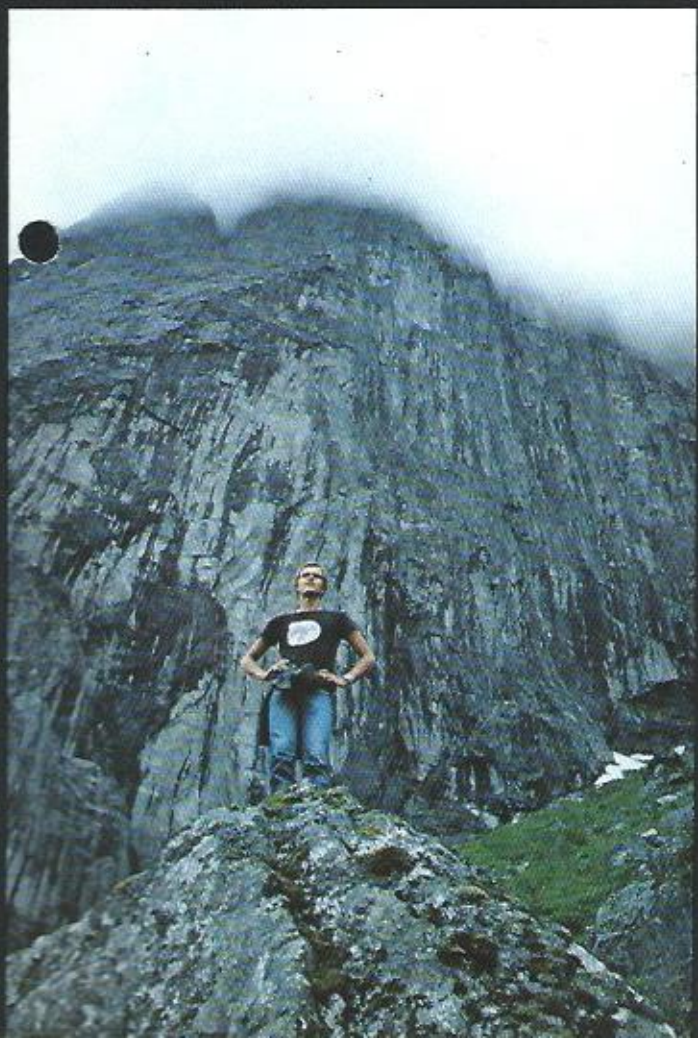

It's a long and tiresome 4—6 hour climb. The route is far from easy and slow.

The divers had guides: one of them the 75 year old Arne Randers Heen, professor and world famous mountain climber.

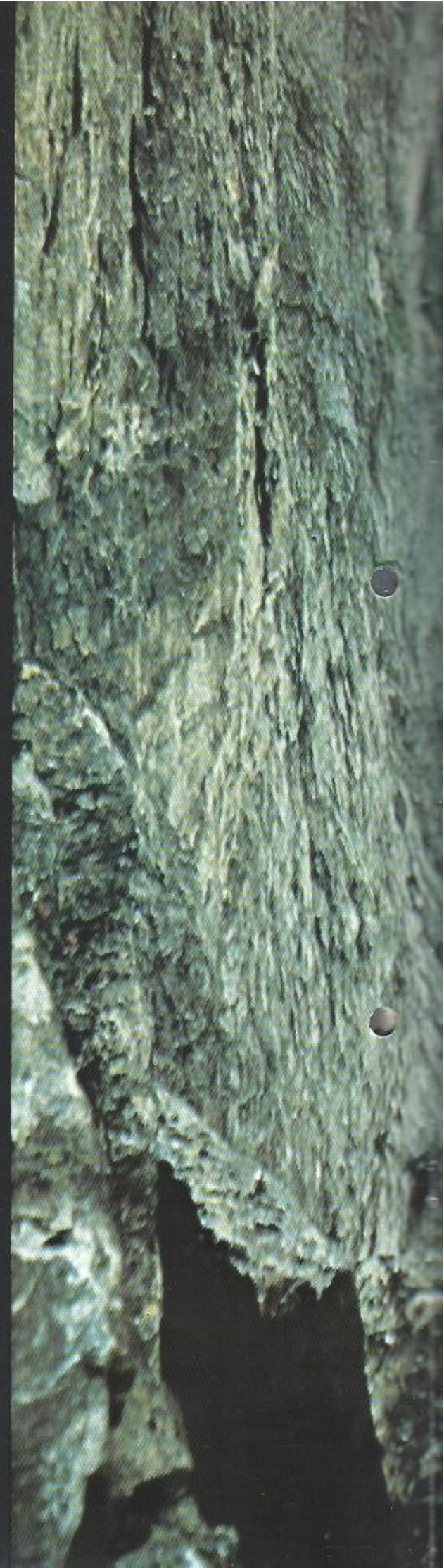
One of the best landmarks was the rocking stone on the edge of the cliff. The jump took place about 200 m to the left.

LASKUVAJRJOURHEILU

The first to jump off Trollvegen was Jorma Öster a skydiver from Helsinki who took 8 seconds of freefall. He was able to shoot this tremendous spectacle with the 16 mm movie camera which he had attached to his arm. After his chute had opened normally he landed in a meadow about 1800 m away. The first modern European cliff dive was a fact.

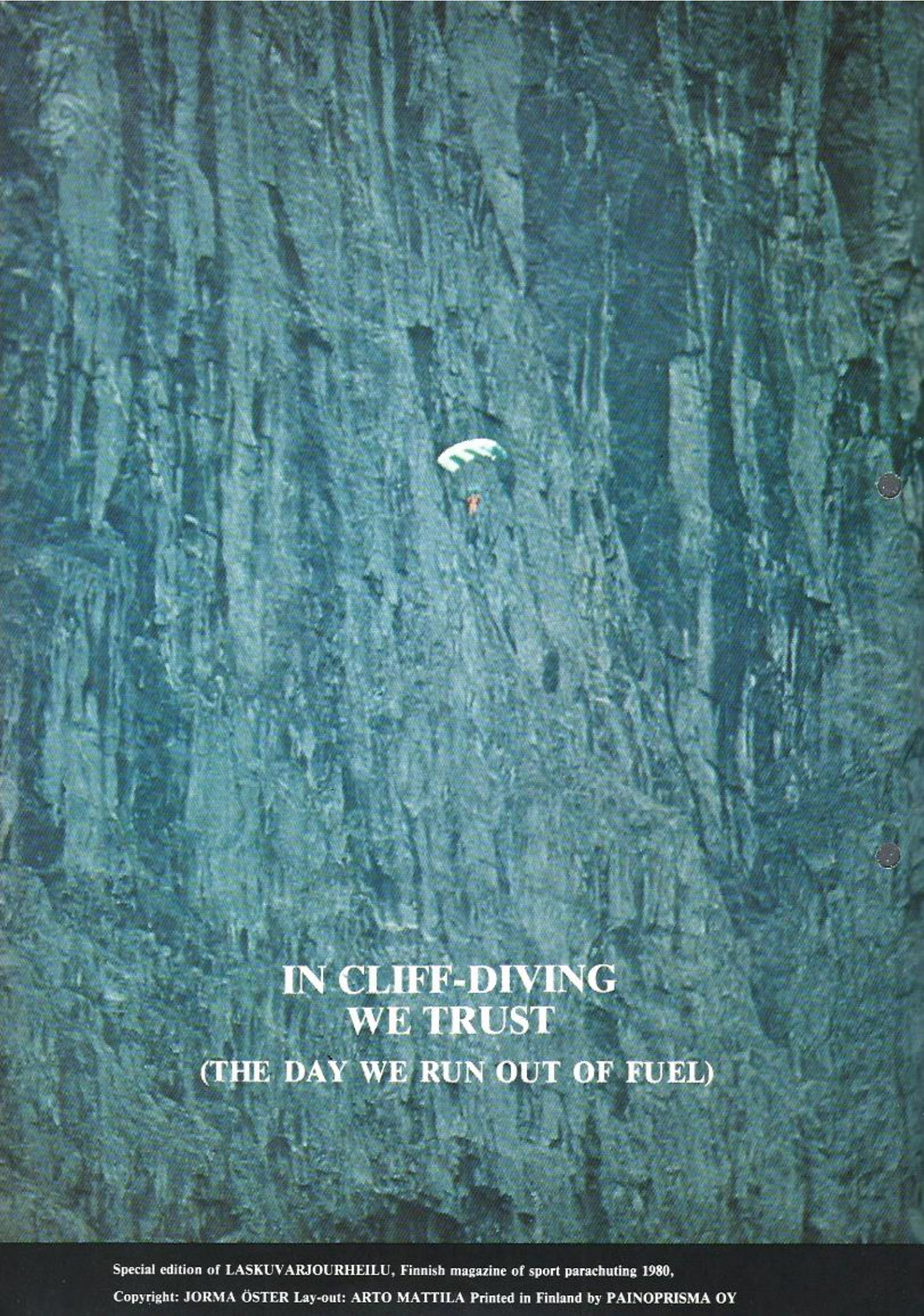

Once again no unnecessary risks were taken. Prior to the jump several tests were made including the rock test in order to find a suitable jump place. As Carl Boenish put it "Cliff diving requires homework."

Safety always comes before fun in cliff diving. The difference between jumping out of a plane and jumping of a cliff is immense. The mountain is a factor never to be forgotten.

Your chute should be well packed, pay constant attention to the winds and above all: have enough experience to make the jump safe. You can't over estimate safety procedures. Do everything to assure a safe jump and you will have an unforgettable, once in a lifetime experience ahead of you.

**IN CLIFF-DIVING
WE TRUST
(THE DAY WE RUN OUT OF FUEL)**

Kallen kypärän jätämme koska mies ilmoitti, ettei hyppää. Aamu on kolea joten lähdemme liikkeelle nopeasti. Hitaasti jäsenet vetristyvät ja tulee lämmin olo. Kävely ylös kesti taas 2 tuntia.

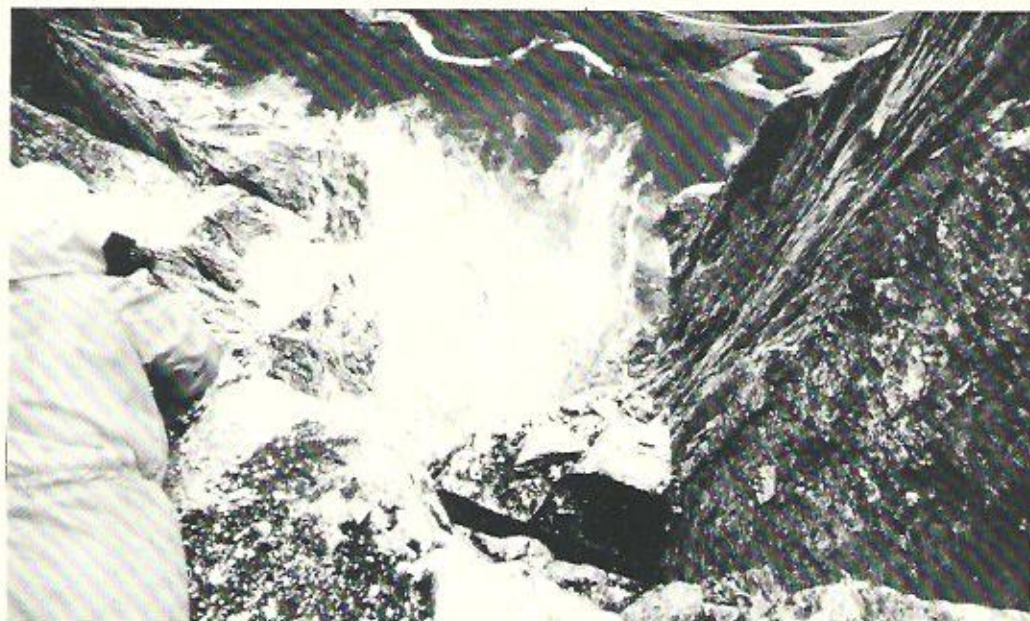
VIIMEISET METRIT

Jos yö alhaalla oli ollut epämiellyttävä, niin sitä se oli ollut myös ylhäällä. Kaikki neljä istuivat toisiinsa kätkeytyneinä ja kylmissään. Kalle oli edellisena iltana käynyt vielä tarkistamassa toisen hyppypaikan, todeten sen erittäin hyväksi. Samalla hän ilmoitti myös hyppäävänsä. Ainoa mutka matkassa oli, että Kallen kypärä oli jätetty alas. Hypystä ei tulisi mitään.

Kallen manailun siivittämänä jatkamme matkaamme kohti hyppypaikkaa. Arne toimi tiennäyttäjänä. Olimme nähneet aikaisemmin otettuja diakuvia edessä olevasta reitistä, joten olimme varautuneet korkeisiin paikkoihin. Matka eteni hitaasti polun jatkuvasti kavetessa. Lopulta kuljimme aivan kiinni vuoreen n. 10 cm leveää uloketta pitkin. Painauduimme tiiviimin vuorta vasten sillä selkämme takana oleva kuilu tuntui syvenevän.

Seurasin tiiviisti Arnea, joka liikkui seinän vierustaa ketterästi. En uskaltanut katsoa alas, koska arvelin pudotusta olevan n. 250 metriä. Nyt ei paransi kompuroida tai edessä olisi enenäkainen hyppy. Perässäni tulevasta porukasta ei kuulunut turhia pulinoita ja arvelin heidän keskittyvän korkean paikan kammon voittamiseen. Hieman ennen hyppypaikkaa saapumista teki polku 90° mutkan, jonka ohittaminen onnistui vain kyyristymällä ja otteen siirroilla oikealla hetkellä.

Ensimmäisenä kulman taakse hävisi Arne. Itse selviydyin mutkasta naama tiukasti kalliota raapien. Perässäni tuleva Pukkila totesi, että "Nyt tuli menemätön paikka". Pienellä opastuksella kaikki kuitenkin selvittivät kulman. "Nyt ei voi pojat muuta enää kuin hypätä sillä samaa kautta en takaisin mene" tokaisi Pukkila mutkan jälkeen ja me muut olimme samaa mieltä.

Hyppy

Syvästi huojentuneena saavuimme hyppypaikalle. Edessämme oli vihdoinkin ihan tavallinen, normaali hyppävä kuilu.

Pidimme tauon paikalla, jonka aikana Liukkonen ainoana tupakoivana sytytti sikarin. "En kyllä enää koskaan lähde Österin remmiin jos tästä reissusta hengissä selviän" totesi Timo ja imi ahnaasti sikariaan. Eteemme avautunut maisema oli mahdettava, mutta uupumuksesta johtuen emme jaksaneet siitä paljon nauttia.

Sää oli puolipilvinen enteillen sadetta. Rantasadetta saatiinkin ajoittain. Päätimme suorittaa hyppy mahdollisimman pikaisesti. Aloimme kumeiset valmistelut. Purimme varusterinkat ja jokainen otti omat varusteensa. Kameroiden saattaminen hyppykuuntoon vei kuitenkin eniten aikaa. Oikean valotusajan säätäminen tuotti vaikeuksia, koska aurinko paistoi vain ajoittain. Kaikesta kuitenkin selvitettiin ja olimme valmiita hypylle n. klo 10.00 aamulla, heinäkuun 23. päivänä 1980. Radiopuhelimella varmistimme, että myös maamiehistö oli paikalla. Eila ja Petri olivat tehneet alas laskeutumispaikalle maalistin ja tuulipussin kreppipaperista. Maatuuli oli nolla.

Kalle toivotti kaikille onnea ja lähti takaisin liikkuvalla kivellet, jossa hänellä oli elokuvakamera varustettuna vahvalla zoom-objektiivilla.

Myös muut asettuivat kuvausasemiin. Käytössämme oli kaikkiaan 7 kappaletta 16 mm elokuvakameroita sekä useita tavallisia kinokameroita. Kuvia siis piti saaman.

Tarkoituksena oli että minä lähtisin ensimmäisenä. Käteeni oli kiinnitetty elokuvakamera, jossa oli kalansilmäobjektiivi (kuvakulma 170°) suunnattuna kasvojani kohti.

Aloimme odottamisen.

Jean oli radiopuhelimella yhteydessä Kalleen, joka päättäisi hyppyhetken. Tarkka hyppyhetken määrääminen oli tarpeen sillä 7 kameran yhtäaikainen käynnistäminen ei ollut helppoa. Sovimme lähtöhetkeksi —5 minuuttia. Nousin pienen kivikorokkeen päälle seisomaan tarkoitukseni suorittaa hyppy siitä. Mittailin askeleitani ja totesin voivani ottaa vain kaksi pitkää askelta ennen tyhjyyttä. Ponnistuksen pitää siis olla kova. Olimme määrittäneet edessä olevan kuilun syvyydeksi 800 metriä (kivitesti 17 sekuntia). Päätin mielessäni ottaa 8 sekunnin vapaan, jolloin aukaisukorkeuteni olisi reilut 500 m. Jäisi vielä aikaa käyttää varavarjoa, jos tarve vaatisi.

Odottavan aika kuluu hitaasti. Bodil käy vielä luonani toivottamassa onnea ja sanoen samalla olevan huolissaan puolestani. Kasvoista saatoin lukea, että hän näytti pelkäävän enemmän kuin minä.

Käyn vielä mielessäni hypyn eri vaiheet, tehdyt kivetit sekä muut laskelmat. Hypyllä ei ole annettu sattumalle sijaa. Pukkila viljelee vielä mustaa huumoria. "Kyllä hyvä hyppääjä aina huonon kotkan voittaa" jne....

—1 minuutti. Kumarrun valmiiksi etunojaan ja laitan oikean käteni kamerasäätimelle. Myös muut valmistautuvat kuvaamaan. "Kohta mennään" ajattelen. Sydän hakkaa kiivaasti ja tunnelma tiivistyy. 20 sekuntia, 15 sekuntia, samassa radiopuhelin räsähtää ja Kalle ilmoittaa uuden —5 minuuttia. Pilvet ovat tulleet liaksi auringon eteen, joten päätämme odottaa parempaa hetkeä.

Perhana, hermoillekäypää tämä odottaminen. Jälleen sama laskeminen ja valmistautuminen hyppyyn. Tämä toistuu kolme kertaa.

Neljännellä kerralla onnistuu paremmin ja jatkamme yli 15 sekunnin, 10 sekuntia, nyt tuntuu tulevan lähtö. 9-8-7-6 KÄYNNISTÄKÄÄ KAMERAT!!

Ympärilläni alkaa äänekäs moottorien surina, joka hukuttaa kaikki muut äänet. Käynnistän oman kamerani. 5-4-3-2-1-0 NYT.

Kumarrun voimakkaasti eteenpäin ja otan ensimmäisen askelen, toisen ja välittömästi alapuolelleni aukeaa 800 metriä pystysuoraa seinämää.

Olen ilmassa. Kameroiden äänet jäävät taakseni.

Kalansilmäobjektiivin tuijottaa tunteettomasti ja voin kuulla kameran moottorin hiljaisen hurinan. Aika tuntuu pysähtyvän. Tunnen irtautuvani hitaasti vuoresta. Ilmavirran puuttuminen ja täydellinen painottomuus sykähdyttävät. Mahtavat ensimmäiset viisi sekuntia jäävät jälleen mieleeni ikimuistettavana kokemuksena! Olen saanut palkkion vaivoistani! Hitaasti ilma tarttuu hyppyhaalareihini saaden ne lepattamaan. Laitan kädet taakse ja aloitan liu'un pois päin vuoresta. Pudottuani 7 sekuntia varjoni avautuu normaalisti ja tunnen hypyni onnistuvan.

Enää voi korkeintaan jalka mennä poikki tai jotain muuta pienempää. Suunnistan kohti maaliristää, joka on n. 1800 metrin päässä ja joka näyttää aivan postimerkillä. Tuonne asti kun pääsisi.

Hitaasti maaliristi kuitenkin suurenee silmissäni ja totean saavuttavani sen helposti. Kaikki epäilyt laskeutumisalueen saavuttamattomuudesta ovat olleet väärä. Patjavarjo siis liittää todella n. 1:3, mikä tuli näin todistettua.

Pöyrien laskeutumisalueen yläpuolella ja lähden finaaliin. Tuuli loppuun aivan pinnassa ja laskeutuminen menee pitkäksi. Osun isoon lehtipuuun ja teen vauhdikkaan alastulon. Historia tuntuu toistavan itseään: Capitanilla osuin isoon kukseen...

En kuitenkaan satuta itseäni tälläkään kertaa. Olen äärettömän tyytyväinen hyppyyni sillä kaikki saatiin kuvatuksi laskeutumisesta myöten. Alhaalla oli vastassa myös paikallisen kylälehden toimittaja kysymyksineen. Riensin ensin kuitenkin radiopuhelimeen antamaan ohjeita Pukkilalle, joka oli hyppäämässä jälkeeni. Kerroin matkalla kokemistani nostavista ilmavirtauksista, jonka jälkeen toivotin onnea hypylle. Pukkilan hyppy tapahtui 10 minuuttia omani jälkeen. Hyppy oli toisinto omastani paitsi että laskeutuminen onnistui täydellisesti keskelle maaliristää. Jälleen kymmenen minuutin tauko.

Timo ja Jukka suorittivat relatiivihypyn onnistumatta kuitenkaan kohtaamisessa. Jukka laskeutui n. 600 metrin päähän maalirististä joh-

tuen Flyerin lento-ominaisuuksista (ei varmasti liidä 1:3) sekä 10 sekunnin vapaasta ja hidastuneesta aukeamisesta. Timo kokemattomampana laski patjalla 20 m ohi maalialueen lepikkoon. Kaksi leppää meni poikki mutta michelle ei käynyt kuinkaan. Laskeutumisista voidaan vetää johtopäätös, jonka mukaan Helsingin kerho ei ole tarkkuuskerho. Hypyn jälkeen alkoivat tavanmukaiset kuuluisuuden kirot onnitteluihin ja haastatteluineen (hypymme oli iso uutinen kaikissa lehdissä ja hypystä tehtiin 3 radio-ohjelmaa).

Eikä sitten muuta kuin että ensi kesänä mennään Trollveggenille uudestaan, mutta isommalla porukalla. Mukaan vaan! Liukkonenkin sanoo lähtevänsä.

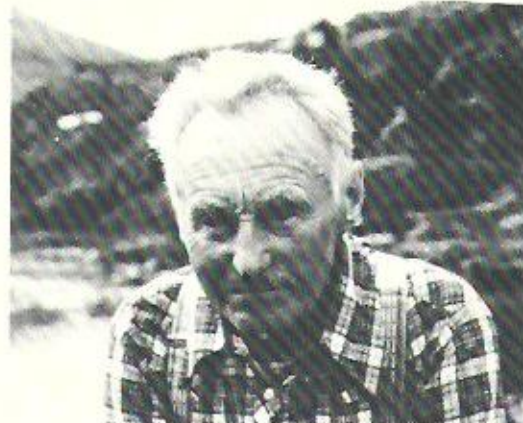
Special Thanks to:
Kjell Olsen
Carl and Jean Boenish
Arne Randers Heen and his wife Bodil
Einari Mikkonen (Invataksi)
Fred Husoy
Kåre Gjul
and all the others who helped us and made the jumps possible.

CARL ja JEAN BOENISH

Ohessa muutamia varteenotettavia neuvoja vuorihypyjälle suunnitteleville

- Vuorihypyillä on ehdottomasti käytettävä liitovarjoluokkaan kuuluvaa varjoa (Esim. Cloud, Foil, Unit jne.)
- Hyppääjällä on oltava riittävä hyppykokemus. Vähintään 200 hyppyä, joista 50 hyppyä liitovarjoluokkaan kuuluvalla varjolla.
- Hyppääjän on syytä tuntea käyttämänsä patjavarjo. Joillain varjoilla on taipumus kääntyä aukaisussa. Joidenkin varjojen liitosuhde on huono (Esim. Flyer ja useimmat 5-tunneliset johtuen esim. hyppääjän painosta)
- Trollvæggenillä vapaa putoaminen korkeintaan 8 sek.
- Koko vapaan putoamisen aika on käytettävä vaakaetäisyyden saamiseksi vuoresta (Katso oheinen taulukko).
- Yllä olevasta johtuen relatiivihypyt ovat erittäin vaarallisia. (Liukkonen ja Heikkisen hypäessä RW:tä molemmat liukuivat koko ajan pois vuoresta) Vaakaetäisyyden puuttuessa ja varjon kääntyessä aukaisussa vuorta päin ei väistöliikkeitä ehdi suorittaa.
- Tuuliolosuhteet tutkittava tarkasti. Kova vastatuuli estää alastulopaikalle pääsyn. Trollveggenillä hyppääjän on liidettävä varjon varassa yli 1800 m matka maalialueelle.
- Järjestä alas maamiehistö, joihin sinulla on yhteys radiopuhelimella.
- Ja kaikkein tärkein: AJATTELE mitä olet tekemässä. Oletko käynyt mielessäsi kaikki hypyn eri vaiheet? Ovatko luonnonolosuhteet suotuisat hypylle? Jos olosuhteet eivät näytä hyviltä OMAATKO RIITTÄVÄN MÄÄRÄN HENKISTÄ PÄÄOMAA VOIDAKSESI PALATA TAKAISIN HYPPÄÄMÄTTÄ? Muista aina että ENSIN TURVALLISUUS, SITTEN HUVI. Näin jos toimit on edessäsi nautittava hyppykokemus, josta riittää kerrottavaa vielä vuosiksi eteenpäin.

ARNE HEEN ja BODIL HEEN

Ennen lehden painoon me-
noa on tietoomme tullut seu-
raavaa:

- Vuorelta on hypännyt jo
liki 40 hyppääjää.
- Ruotsalaiset ehättivät vie-
lä ennen Norjalaisia.
- Muutama hyppääjän
törröilystä johtunut tiuk-
ka paikka. (hyppääjät ei-
vät olleet suorittaneet yh-
tään liukua. Selostus ta-
pahtuneesta seuraavassa
numerossa)
- Monet ovat käyneet yrit-
tämässä, mutta ovat jou-
tuneet kääntymään takai-
sin johtuen huonosta
säystä.

Trollveggen numbers from:
Trollveggen numerot saa
osoitteesta:

Per Arne Jeremiassen
c/o Scan-Mag a/s
Lilleforget 1

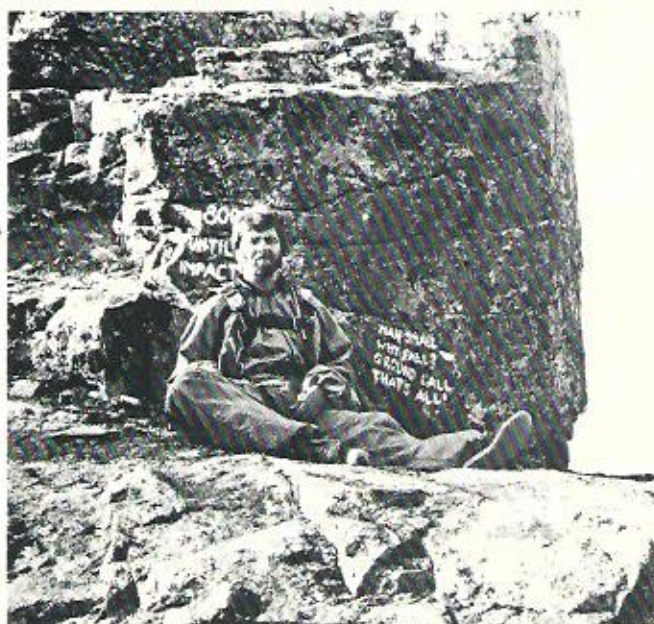
Oslo 1 (Tel 02 204211)

VUORIHYPÄÄJÄN VAPAAPUDOTUS JA ETÄISYYSTAULUKKO

Esimerkki: Jos hyppääjän
lähtönopeus on 2 m/s (Juok-
suvauhti) ja hyppääjä aloit-
taa liun heti, saavuttaa hän
10 sekunnin vapaalla 60
metrin etäisyyden vuoreen.
Korkeuden menetys on 385
m. Suositeltava vapaa putoa-
minen on 8 s jolloin korkeu-
den menetys on 267 m.
Aikaa jää riittävästi varavar-
jon käyttämiseen. Oheinen
taulukko poikkeaa oleellisesti
"Parachutist"-lehden taulu-
koista, joiden mukaan 8 se-
kunnin vapaan jälkeen hyp-
pääjällä on 500 ft:n (165 m)
etäisyys vuoreen. Terveellä
järjellä ajatellen oheinen
taulukko on paljon "realisti-
sempi" kuin amerikkalainen
vastaava.

Tämän taulukon on laati-
nut eräs norjalainen Troll-
väggeniltä hypännyt tietoko-
neellaan.

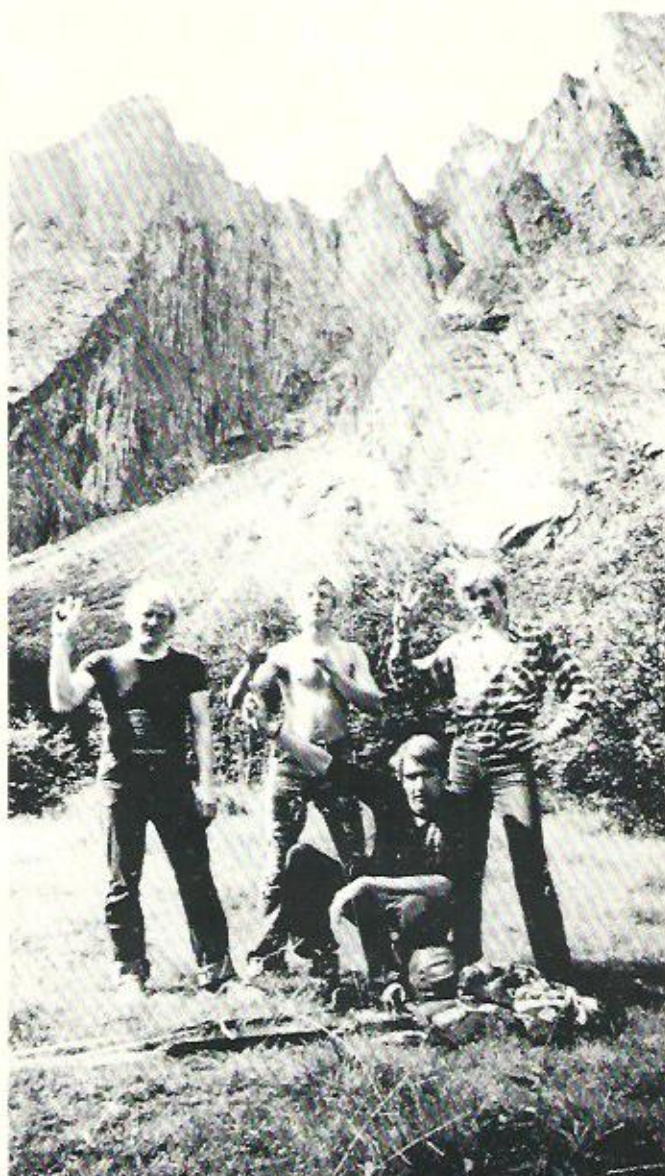
Vapaan pudotuksen aika (s)	Etäisyys vuoresta (m)	Pudottu matka (m)	Vaaka- nopeus (m/s)	Putoamis- nopeus (m/s)
0	0	0	2	0
1	2	5	2	9,9
2	4	20	2,2	19,5
3	6	44	2,6	28,3
4	9	76	3,4	36,2
5	13	116	4,7	42,9
6	19	161	6,3	48,5
7	26	212	8,1	53,0
8	35	267	10,1	56,5
9	46	325	12,2	59,1
10	60	385	14,3	61,0
11	75	447	16,2	62,3
12	92	509	18,1	63,1
13	111	573	19,8	63,5
14	131	636	21,3	63,7
15	153	700	22,7	63,7

PER ARNE JEREMIANSSEN, Trollveggen n:o 9, ennen
hyppyä.

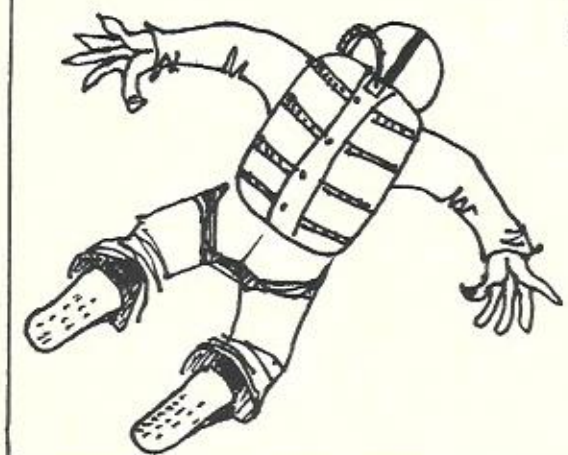

PENTTI PUKKILA, Trollveggen n:o 2,
tarkin suomalaisista.

Suomalaisurhot historiallisen tapahtuman jälkeen. Vas. Pentti
Pukkila (n:o 2), Jukka Heikkinen (n:o 3), Jorma Öster (n:o 1)
ja Timo Liukkonen (n:o 4).

SUKELLOS...

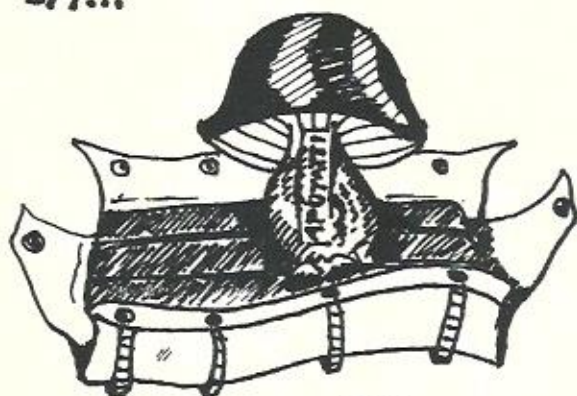
KUKAISU...

KAAHU...

SYY...

KAHVA...

VETO!

POIKAROLO! MITÄ MUUTA
LUULIT LÖYTÄVÄSI
BANANILAUKUSTA...

Toni '80

RW-SM mestarit muotokuvassa:

Oheisen tuoreiden RW-SM-80-mestareiden haastattelun teki ANTTI KAUSALAINEN jo kisojen aikana, mutta painoteknisistä syistä emme saaneet sitä mahtumaan le-

temme viime numeroon. Samoin kävi maininnalle siitä, että RW-SM-jutun teki myös ANTTI KAUSALAINEN.

Sikakiilarit koostui joukosta nuoria hyppääjiä. Jos katsoo hyppykokemusta, ei joukkueella ennakoon ajatellen pitänyt olla mahdollisuuksia ainakaan mestaruuteen. Toisin kuitenkin kävi, ja tiukassa kilvassa joukkue pystyi osoittamaan, että nuoruus on valttia.

★
Hannu Havia, joukkueen kapteeni, ikä 21, alkeiskurssilla keväällä -79, lupakirja 14. 8. -79, hyppyä 294, joista n. 230 kuluneen vuoden aikana lupakirjan saamisesta.

★
Jari Holopainen, ikä 25, alkeiskurssilla kesäkuussa -79, lupakirja 9. 9. -79, hyppyä 210, joista n. 150 lupakirjan saamisen jälkeen.

★
Henri Pohjolainen, ikä 22, aloitti hyppäämisen LJK:ssa -77, alkeiskurssi Utissa -77, lupakirja 26. 9. -79, hyppyä 144, joista 25 hypäty LJK:ssa.

★
Jouko Hoviniemi, ikä 17, alkeiskurssi -78, lupakirja 28. 6. -79, hyppyä 230, joista 170 vuoden kuluessa.

★
Jarmo Karjalainen, ikä 24, alkeiskurssi -78, lupakirja 4. 9. -79, hyppyä 235.

- Olemme hypänneet yhdessä viime syksystä lähtien.
- Saimme lupakirjat samoihin aikoihin. Olimme mukana Huiloksen pitämällä RW-kurssilla, jossa käytiin läpi perusteet sarja sarjalta, ote otteelta.
- Ajatus yhdessä hyppäämisestä syntyi, kun totesimme, että meitä on tässä joukko samanhenkisiä ja samantasoisia kavereita.
- Hyppymääristämme suurin osa on RW-hyppyä, joihin kaikki hyppyt eivät ole tällä joukkueella.
- Meillä ei ole varsinaista valmentajaa, mutta ker-

homme kokeneemmat hyppääjät, mm. Heilimon Markku, ovat paljon auttaneet ohjeillaan sekä katsomalla hyppyjämme.

- Tämä oli ensimmäinen kilpailumme. Sitäpaitsi Henri on ainoa, joka yleensä on hypännyt jossain muualla kuin Malmilla.
- Varsinaista ennakkosuosikia meillä ei ollut. Tiesimme, että Oulusta tulee kova joukkue, mutta emme uskoneet, että se oli näin kova. Buskuri Boys oli etukäteen kovassa maineessa. Lisäksi oma toinen joukkueemme tuntui meitä

kovemmalta.

- Kotoa lähtiessämme olimme kerhomme kakkosjoukkue, mutta lähdimme kuitenkin hakemaan mitaleita, jonka arvelimme lähtevän 2 pisteellä/hyppy. Arvelimme voivamme pystyä siihen.
- Ehdottomasti tähän mennessä rankimmat hyppyt.
- Pahin hetki henkisesti oli, kun joutuimme uusimaan neljännen hypyn. Ennen kilpailua olimme kipsissä. Jännitys laukesi, kun teimme viimeisellä harjoitushypyllä kahden kuvion päätteeksi Horny Gorillan.
- Jos olisimme joutuneet uu-

simaan Buskureiden kanssa, olisi kantti saattanut pettää.

- Tarkoitus on jatkaa yhdessä tällä kokoonpanolla ja kokeilla ensi vuonna uudestaan. Tämän piti olla vasta opintomatka.

★
Joukkue on osoitus siitä, että määrätietoinen harjoittelu kannattaa. Toivotaan pojille jatkuvaa menestystä ja hyviä hyppyä edelleen. Edessähän ovat vielä PM-kisat kuluvana kesänä.

ASIAKIRJA ALASTULOSTA

Minä olen miettinyt yhteydenottoa pitempäänkin kuitenkään en ole aikaisemmin

rojhennut ottaa yhteyttä. Näin kirjoituskoneaikakaudella yhteydenpito on huomattavasti helpompaa verrattuna kivikauden aikaiseen menetelmään. Jo muinaiset kreikkalaiset sanoivat aikoinaan typograafis aldis eli kirjoituskone kaikille. Kivikauden kirjanoppineet naputellessaan omilla talttakoneillaan päätyivät seuraavanlaiseen loppukanikgeaan: ärgullörg toisinsanoen talttakoneet kaniin?

Äitinikin sanoi, lähtiessäni ensimmäiselle telttaretkelle, että jätä sinä luonto rauhaan äläkä vahingoita koivunvitsoja.

Kuten joten täten että siis näinollen ylläolevaan viitaten juotavamme juonut juridisesti lähes päätösvaltainen komitea, joka on asetettu tutkimaan streamerin vaikutus-

ta nyky-yhteiskunnassa valitsemaan urbanisoituneeseen peräti villiintyneeseen vihermuurahaisten sukupuolikäyttäytymiseen, on julkilausmassa lähes yksi- sekä kaksimielisesti johdateltu seuraavaan loppulausumaan: turvallisuuden välttämiseksi on talttakoneen käyttäminen kielletty ehdottomasti laskevarjohypyn vapaanpuotuksen aikana, tarkkuushypyllä sallittakoon muistiinpanojen sekä niihin rinnastettavien dokumenttien talttaaminen.

Komitean puolesta minulla on kunnia allekirjoittaa ylläsaneleman päätösasiakirja.

K: Stidi
Komitean jäsenet
mister: Samson
Belikaani
Bubu Jusa Trollv. 4
jakelu: Alastuloreippailulehti

Dear sir

I would like to take the opportunity to express my thanks to the Finnish team for their kind gift of a knife, plus the other pennants and badges I received while in Kazanlak. The knife will occupy a special place in my house.

My wife and I would also like to thank Eero Kausalainen for taking the time to show us a little of Helsinki during our all too short visit at the beginning of September. Next time will be for longer and with a parachute.
Thankyou again
Buzz Bennett
Chief Judge, Kazanlak 1980.

RW-PM 1980: kastunutta ruutia...

Vuoden 1980 relatiivihypyn Pohjoismaiden Mestaruuskilpailuja voisi kuvata yhdellä sanalla: Loistavat! Koska tämä ei kuitenkaan monelle riitä, on tarpeen selvittää, mitä tuo sana pitää sisällään.

Luulajan ja Kiirunan laskuvarjokerhot olivat valinneet kisapaikaksi luonnonkauniin Jällivaaran lentokenttineen ja tuntureineen. Ensimmäisestä illasta lähtien huomasimme, että meistä pidetään todella hyvää huolta. Asunnoksi meille osoitettiin tunturin rinteille rakennetut neljän hengen mökit kolmine makuuhuoneineen, oleskelutiloineen, keittomahdollisuuksineen, suihkuineen ja vessoineen. Kuljetukset majapaikan ja lentokentän välillä hoiti vapaaehtoinen kuljetusryhmä pikkubusseillaan. Majoitukseen sisältyi aamupala sekä kaksi lämmintä ateriala. Jokapäiväinen iltasauna suomalaisittain keuhkosta veistetyssä rakennuksessa teki olon hyvin koitoiseksi. Ennen nukkumaan menoa sopi pistäytyä vaikka tunturipuron varrelle vaihtamaan mielipiteitä päivän tapahtumista. Sääennuste kilpailujen ajaksi: CAVOK 24 tuntia vuorokaudessa. Kaiken kukkuraksi kilpailijoilla oli käytössään maailman paras laskuvarjohyppyihin so-

veltuva lentokone; Suomen Laskuvarjokerhon Pilatus Turbo Porter, jonka kapasiteetista kukaan ei vielä tässä vaiheessa osannut edes uneksia. Nämä olivat asetelmat kilpailujen alkaessa.

Kilpailuihin olivat ilmoittautuneet seuraavat joukkueet: 4-miehinen laji: Tanska I ja II, Norja I ja II, Suomi I sekä Ruotsi I ja II.

8-miehinen laji: Tanska I ja Norja I.

Lauantaina 26. heinäkuuta hypättiin kaksi harjoituskierrosta. Harjoitushyppyjen tulokset ennakoivat osaltaan tulevia tapahtumia; Norja ja Ruotsi kamppailevat 4-miehisten mestaruudesta ja Tanska on vahvoilla pronssille. Suomalaisen ruuti tuntui hieman kastuneelta.

Sunnuntaina pidettiin viralliset avajaiset ja torvensoitto saatteli liput salkoihin. Avajaistilaisuuden juhlallisuutta himmensi hieman Suomen joukkueen kirjava T-paita-farmari -yhdistelmäasu, muut joukkueet kun olivat pukeutuneet oman maansa kansallisvärein varustetuilla, siisteillä urheilupuuvilla.

Puolelta päivin päästiin aloittamaan varsinainen kilpailu 4-miehen lajilla. Kilpailu sujui aikataulun mukaisesti ilman minkäänlaisia katkoksia tai protestinkäryjä.

Kiitos tästä lankeaa loistavasti toimineelle tuomaristolle ja muulle maahenkilöstölle. Kilpailun vanhetessa Ruotsin ja Norjan viralliset edustusjoukkueet taistelivat tasaväkisesti mestaruudesta. 10 kierroksen jälkeen olivat pisteet tasan. Yksi uusintahyppy riitti ratkaisemaan mestaruuden Ruotsin hyväksi. Isäntämaan hyvää panosta lisäsi heidän kakkosjoukkueensa saavuttamalla kilpailujen parhaan pistemäärän. 8-miehisessä kamppailussa potin korjasi tasaisen varmasti hypännyt Norjan joukkue. Kilpailujen tarkempi kulku selvinnee tulostelosta.

Kilvan päättäjäisistä tuli täydellinen fiasko. Tuomari julisti voittajaksi Ruotsin II-joukkueen, hopealle Ruotsin I-joukkueen ja pronssille Norja I:n. Tanskan joukkuetta ei edes pyydetty palkintopallille vaikka he virallisesti olivatkin pronssimitalisteja. Seuraavaksi päiväksi aiotusta lehdistölle ja televisiolle tarkoitettua palkintojenjaon uusinnasta ei tullut mitään, koska Tanska, Norja ja Suomi kieltäytyivät moisesta epärehtiydestä tanskalaisia kohtaan. Palkintojenjakotilaisuus oli hyvin järjestettyjen kisojen ainoa musta aukko.

Heti kilpailuhyppyjen jälkeen yritettiin uutta pohjoismaiden ennätystä. Yritykseen valittiin 29 hyppääjää. Suomalaisista mukaan mahtuivat Markku Heilimo ja Into Taskinen. Koneina käytettiin 20-paikkaista TWIN-OTTERIA ja 10-paikkaista Pilatus Turbo Porteria. Tarkan maaharjoittelun tuloksena syntyi kaunis 29-miehen kuvio, jonka täydellisyydestä ei maasta katsoenkaan ollut mitään huomauttamista. Kuvio oli tuomariston mukaan kasassa peräti 6,7 sekuntia. Hurraa!!

Tehtävänsä hyvin hoitaneiden tuomareiden ja maahenkilökunnan lisäksi täytyy kilpailujen joutuisasta sujumisesta kiittää myös SLK:n maineikkaita pilotteja Pentti Salmista ja Jaakko Grönlundia, jotka lensivät itsensä todella kilpailijakansan sydämiin erinomaisilla suorituksillaan. Kiitos Pena ja Japi!

Tapaamisen päätökseksi Suomen joukkue järjesti vihottomiskekkerit kotisaunan malliin. Tunnelma lauteilla oli korkealla, koska useimmat porukasta eivät olleet koskaan kokeneet moista saunomista.

Hikisestä lopusta huolimatta jäi kaikille kilpailusta hyvä kuva.

SKY DIVE!

Pappa

NORDIC CHAMPIONSHIPS 1980, GÄLLIVARE, SWEDEN

RW-Sequential

	4-man	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
GOLD	SVERIGE I Peter Anderson Eric Bäckström Jan-Erik Nilsson Sonny Olausson Anders Simonsson	3	5	5	3	6	7	4	9	6	7	55 (60) (+ 5)
SILVER	NORGE Karl Arneberg Trond Augestad Pål Hansen Bent Laursen Trond Pinslie	4	6	6	4	5	6	4	8	6	6	55 (57) (+ 2)
BRONZE	DANMARK I Niels Sørensen Brusgård Karsten Mori Hansen Mads Larsen Bjarne Olsen Billi Vestergård	5	4	6	4	5	3	7	7	7	52	
4.	FINLAND Hannu Havia Jouko Hoviniemi Jari Holopainen Jarmo Karjalainen Henri Pohjolainen	0	0	0	2	2	0	1	2	3	2	12
UNOFFICIAL TEAMS:												
	SVERIGE II Benny Birkelund Arne Jansson Tomas Rehn Göran Videnby	5	5	8	5	5	8	5	7	6	7	61
	DANMARK II Palle Gammelmark Sten Gravesen Kurt Christensen Tom Kristensen Flemming Nøddegård	3	1	5	2	4	5	3	6	5	4	38

miä } pätkelmiä } pätkel

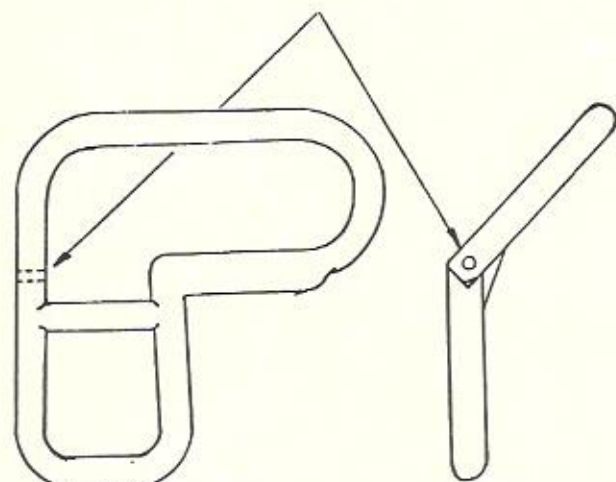
HUOMIO!

Tarkasta ennen seuraavaa hyppyäsi onko varjosi varustettu kuvan mukaisella Strong Enterprisesin valmistamalla muovisella laukaisukahvalla (osanumero 1034), jonka vaijeri on kiinnitetty vain toiseen pystyputkeen.

1. 8. 1980 voimaantulleen Ilmailuhallituksen muutosmääräyksen mukaan tämä kahvatyyppi on ennen seuraavaa hyppyä korvattava Strong Enterprisesin vastaavalla metallikahvalla (osanumero 1025).

Kyseisiä muovikahvoja löytyy ainakin Strongin "Pop-Top"-varavarjorepuista, mutta niitä saattaa olla myös muiden valmistamissa repuissa.

Vaihda kahva, mikäli laukaisuvaijeri on kiinnitetty tähän.

SUOMEN LASKUVARJOKERHO 20 VUOTTA

20-vuotisjuhla vietetään lauantaina 8. 11. 1980 kello 18.00 alkaen Lauttasaarella Poliisien majalla. Illalliskortit lunastettava kerhon parakilta 2. 11. mennessä. Hinta on 75 mk.

AL 36/3-30 Pärinät pois

Te, Härmälän lentokentän poristelijät. Ettekö voisi antaa meille toivolaalaisille joskus kaulin ja rauhallisen kesäillan ja vilkonlopun, sillä jatkuva pärinä päämme päällä vie hermot. Pitäisi meidänkin olla jonkinlainen oikeus rauhaan. Sitä ei ole ollut sen jälkeen, kun ilkkonekoneet lähivät. Niiden ääni oli linnunlaulua nykyiseen pärinään verrattuna.

Joukko toivolaalaisia

SLK:n tilat lisääntyvät. Kerho on vuokrannut Malmilta toisenkin parakin. Parakki kunnostetaan uuteen käyttötarkoitukseensa talven kuluessa.

Ilmailuhallituksen laskuvarjotarkastaja Lars Bäckström on siirtynyt pois tehtävästään 5. 10.-80 alkaen.

Pitkien neuvottelujen tuloksena on SLK:ssa saavutettu tärkeä virstanpylväs hyppy-tarkkuuden kehittämisessä. Tietojemme mukaan Malmin kentällä on kuluttaja-asiamies valvomassa hyppytoimintaa valtion virastoissa noudatettavana työaikana. Hän tarkastaa ettei hypääjille ole myyty sellaisia varjoja, jotka vievät metsään tai Tattarisuolle. Mikäli näin kävisi, meille on vakuutettu, hän tulee kääntymään virastonsa koko painolla ao. varjon myyjän puoleen, selvitystä vaatiin.

SUURIA KUVIOITA MALMILLA

Päivällä

Suomen Laskuvarjokerhon relativistit saivat maistella hyppäämistä muissakin kerhoissa vierailleesta espanjalaisvalmisteisesta CASA:sta eli C-212:sta. Se on 2-moottorinen SKYVAN:ia muistuttava laajarakoinen lento-laite, joka nielee kerralla parisen tusinaa hyppääjää.

Tarkoituksena oli tehdä 20-hyppääjän joulutähti, mutta molemmilla yrityksillä joutui yksi hyppääjä seuraamaan 19-hengen muodostelmaa alapäin. Onneksi veikolaan mennyt ei ollut molemmilla kerroilla sama, vaan kaikki pääsivät edes kerran nauttimaan suuresta kuvioista.

Molemmilla hypyillä ulos-

tauduttiin linja-autoa muistuttavan kulmikkaan rungon takapään suuresta peräporista 5000 metrin korkeudessa. Muodostelmat rakentuvat melko siivosti ja lensivät mukavan stabiilisti. Aikaa jäi vielä naatiskeluunkin.

Jotta kyllä sitä aivan kotimaisin voimin pystytään tekemään suurempiakin kuvioita, kun vain koneet antavat siihen mahdollisuuden.

Ja yöllä...

Syyskuun lopulla kävivät tukholmalaiset hyppääjät vierailulla Malmilla ja tekivät SLK:n mainiosta Turbo Porterista 10-miehisen yötähden. Isännät tyytyivät vain hyppäämään yö-sekvenssiä pienemmällä joukolla muistellen vanhasta Pilatuksesta tehtyjä seitsemän hyppääjän yötähtiä.

ME TÄNÄN SISÄSIVULLA

Niittymies hyppäsi mestariksi

Tampereen laskuvarjokerho lausoi onnittelit tulkkaus hyppytaitojensa Alkeisvarjosarjassa ylivoimaisesti turkin oh Petri Matalalampi, jonka kahden hypyn yhteistulos oli 17,25 metriä. Oppilaiden WPC-sarjan voitti selvästi Kari Eloranta ennen Mauri Rajala.

Tuikkimaisi kamppailu kehkeytyi lupakirjasarjassa jossa 12 hyppääjää tavoitteli suurenmaan etukäteissuorituksen Veikko Korhosen voittamista. Kilpailujen suurinmukaisi yllättäjäksi nousi Mauri Niittymies, jonka kahden hypyn tulos 54 m nitti voittoon hankalissa olosuhteissa.

Tulostason perusteella tamperelaiset uusinevat 30.8. hypytävien kansallisen Satakunnan majalla -kilpailun kaikkien sarjojen voiton. Tulokset:

Alkeisvarjo: 1) Petri Matalalampi 17,25, 2) Seppo Lehtonen 19,00, 3) Harri Nuonela 20,00, 4) Atte Suomalainen 20,00.

Oppilasarjo: 1) Kari Eloranta 22,15, 2) Mauri Rajala 20,71, 3) Anne Louhimo 30,00.

Lupakirjasarja: 1) Mauri Niittymies 0,54, 2) Timo Saarinen 0,58, 3) Veikko Korhonen 1,06, 4) Juhani Arponen 2,81, 5) Mikko Hamunen 9,44, 6) Jorma Oinonen 11,27, 7) Jyrki Viskari 15,08, 8) Harri Rauhamäki 17,05, 9) Pentti Pukkila 17,46, 10) Pia Harmainen 18,60, 11) Petri Mäkinen 23,05, 12) Reijo Suutarinen 26,05, 13) Pertti Nieminen 30,00.

NIITTYMIEHESTÄ MANSEN MESTARI Tulokset:

Alkeisvarjosarja:

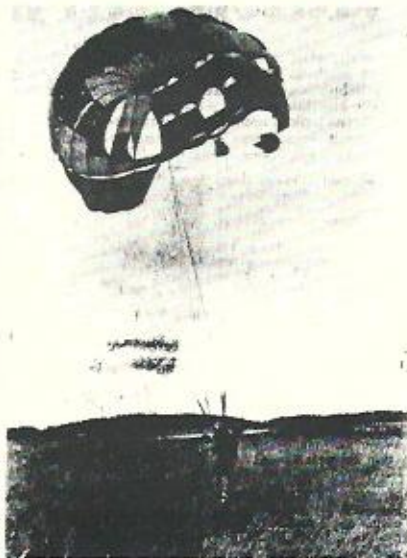
1. Petri Matalalampi	7,29
2. Seppo Lehtonen	20,00
3. Harri Nuonela	20,00
4. Atte Suomalainen	20,00

Oppilas PC:

1. Kari Eloranta	22,13
2. Mauri Rajala	28,71
3. Anne Louhimo	30,00

Lupakirjasarja:

1. Mauri Niittymies	0,54
2. Timo Saarinen	0,58
3. Veikko Korhonen	1,06
4. Juhani Arponen	2,81
5. Mikko Hamunen	9,44
6. Jorma Oinonen	11,27
7. Jyrki Viskari	15,08
8. Harri Rauhamäki	17,05
9. Pentti Pukkila	17,46
10. Pia Harmainen	18,60
11. Petri Mäkinen	23,05
12. Reijo Suutarinen	26,05
13. Pertti Nieminen	30,00

miä } pätkelmiä } pätkel

SATAKUNNAN MALJA 29. 8.—31. 8. Porissa

Jälleen kerran kokoonnuttiin Poriin taistelemaan Satakunnan maljasta ja lajina oli tietenkin henkilökohtainen tarkkuus lupakirja-, oppilas PC- ja oppilas TU sarjoissa. Kierroksia oli lupakirjoilla 4 ja oppilailla 3.

Kisat alkoivat jo perjantaina "parahenkisellä" illanvietolla ja lauantain sää oli kuin joidenkin kilpailijoiden olotila. Pilvet roikkuivat matalla ja tuuli oli 10 m/s. Onneksi kilpailun henki ei ollut liian vakava ja kisat saatiin käyntiin puoleltapäivän vaikka olosuhteet eivät olleet loistavat.

Moni kokenut polkija joutui kovan tuulen yllättämäksi ja sai 10 metrisen. Kilpailun ennakkosuosikki Matti Heino piti pintansa ja tekaisi ensimmäisellä 00 ja toisella 5 cm. Toisena oli myös Porin poika Harri Huhtanen 41 cm ja kolmanneksi kiilautui Vaasan Veikko Saarinen 63 cm. Oppilas PC sarjassa hypättiin vain 1 kierros lauantaina. Vaikka olosuhteet olivat huonot, saatiin hypätyä kaksi täyttä kierrosta lupakirjasarjassa.

Sunnuntaiaamu oli lauantain täydellinen vastakohta: ei pilven pilveä ja tuulipussi roikkui kuin.... Kisat saatiin heti käyntiin ja vietiin hienosti läpi muutamassa tun-

nissa, jonka jälkeen päästiin kokeilemaan isoa relatiivia. Kisan kärki ei oikeastaan muuttunut, sillä Heino Masa teki taas 00 ja toisella 7 senttisen, mikä riittikin kilpailun voittoon. Huhtasen Harri oli tarkkana ja tekaisi molemmillaan 00. Kolmantena ollut Veikko Saarinen hieman epäonnistui ja putosi kymmenenneksi. Hyvin käydessä ollut Pekka Ora jyräsi tasaisella tahdilla ja kiilautui kolmanneksi. Positiivisena yllätyksenä on pidettävä turkulaisia, jotka napsivat mitalit oppilassarjoissa.

Isoa relatiivia yritettiin kahteen otteeseen. Yritykset lennettiin puljassa turkulaisten 182:lla ja tamperelaisten "uudella" 185:llä. Mitään ihmeellisempää ei saatu aikaan, mutta yritystä kuitenkin löytyi.

Iltapäivällä jaettiin mahtavat palkinnot, mikä on jo yksi syy miksi kannattaa käydä kilpailuissa. Osallistujia oli lupakirjasarjassa 24, oppilas PC-sarjassa 10 ja TU:lla hypäsi 3 oppilasta. Oppilaiden vähyys ihmetyttää, sillä ovathan tällaiset kilpailut mukava tapa tutustua muiden kerhojen hypästäjiin ja vaihtaa mielipiteitä. Suuret kiitokset Porin kerholle hyvin järjestetyistä kilpailuista ja Porin poliisille mukavasta saunasta.

Pekka Palotie

SATAKUNNAN MALJA 1980

TULOKSET

Lupakirjasarja

1. Matti Heino	SLU	0,12 m
2. Harri Huhtanen	SLU	0,41 m
3. Pekka Ora	SLK	2,03 m
4. Markku Pihlala	SLU	3,24 m
5. Simo Sainio	TLU	4,75 m
6. Kristian Enkvist	TLU	5,61 m
7. Pentti Pukkila	TamLK	8,91 m
8. Jorma Myntti	SLU	9,58 m
9. Raimo Rohkimainen	SLK	10,28 m
10. Veikko Saarinen	VLU	11,32 m

Oppilas PC

1. Martti Vieru	TLU	13,34 m
2. Jarmo Vahtera	SLU	15,16 m
3. Jukka Olkkonen	SLU	17,03 m

Oppilas TU

1. Nummela	TLU	40,70 m
2. Lautamäki	SLU	45,30 m
3. Sandström	TamLK	46,00 m

NORDKALOTTRÄFFEN

"Uumajan laskuvarjokorho" (Umeå FSK) järjesti kesäkuussa jo perinteeksi muodostuneen "pohjoiskalottikilpailun". Tähän kilpailuun kelpuutetaan vain Norjan, Ruotsin ja Suomen hyppääjiä. Kilpailua käydään henkilökohtaisesta tarkkuudesta ja joukkuetarkkuudesta. Yleensä Suomen värejä ovat edustaneet Oulun ja Vaasan kerhojen kaverit, mutta tänä vuonna oli saatu muitakin mukaan; helsinkiläistynyt Raimo Rohkimainen, Heino Masa ja SLK:N teräsvaari Pekka Ora.

Kilpailu meni oikein mukavasti hyvien säiden valli-

tessa ja kärki pysyi tasaisena aina loppuun saakka. Mestaruus meni isäntämaahan Ruotsiin Benny Södermanille, joka on aiemmin voittanut Ruotsin B-mestaruuden. Suomalaiset menestyivät ihan mukavasti, kaikki 20 parhaan joukossa. Parhaiten sijoittui Oulun Ermo Ervasti, joka oli viides.

Joukkuekilpailussa pojat olivat vielä hieman paremmin mukana ja sijoitukset kaksi ja neljä tulivat meille. Ei muuta kuin paljon onnea pojille ja enemmän väkeä mukaan kisoihin ensi kesänä.

Fritt-Fallista vapaasti mukailen **Pekka Palotie**

Nordkalottträffen 1980

Tulokset Henkilökohtaisessa sarjassa

1. Benny Söderman	SVE	0,15
2. Peter Degerfeldt	SVE	0,20
3. Göran Törnblom	SVE	0,25
4. Svein Johansen	NOR	0,27
5. Ermo Ervasti	FIN	0,32
6. Harald Vindvik	NOR	0,93
7. Einar Lundie	NOR	2,29
8. Pekka Ora	FIN	2,60
9. Åke Rosenblom	SVE	2,63
10. Gunnar Nyberg	SVE	2,91
11. Gunnar Degerstedt	SVE	4,54
12. Matti Heino	FIN	6,00
13. Anders Fjällberg	SVE	6,67
14. Karl Normann	NOR	9,18
15. Sten Rastberg	SVE	10,99
16. Raimo Rohkimainen	FIN	11,29
17. Kalevi Kontio	FIN	11,64
18. Martin Andersson	SVE	14,17
19. Claes Ericsson	SVE	14,66
20. Kjell Vinsvik	NOR	15,14

Joukkuetulokset

1. Umeå FSK I			
Gunnar Degerstedt	2,24	1,52	0,74
Peter Degerfeldt	0,02	0,02	0,01
Benny Söderman	0,09	0,02	0,02
Total 4,68 m			
2. OULU sekajoukkue I			
Matti Heino	0,04	2,21	0,26
Pekka Ora	1,53	0,49	0,06
Ermo Ervasti	0,03	0,20	0,00
Total 4,82 m			
3. SUFSK II			
Göran Törnblom	0,22	0,02	0,03
Åke Resenholm	0,30	0,19	0,08
Gunnar Nyberg	0,99	0,19	0,96
Total 12,79 m			
4. OULU sekajoukkue II			
Kalevi Kontio	3,01	0,16	0,09
Raimo Rohkimainen	0,80	0,00	1,66
Lena Furberg	0,80	2,94	4,49
Total 23,15			
5. Solefteå FSK			
Assar Schildahl	6,95	—	—
Martin Andersson	0,37	—	1,60
Hans Carlsson	2,12	6,54	2,19
Total 49,77			

KYSY JUHLABONUUSTA.

Juhlavuoden kunniaksi Pohjola antaa Monitoriva-asiakkailleen Juhlaboruksen. 5-7 %:n Monitoriva-alennuksen lisäksi saat vielä 10 %:n Juhlaboruksen. Se merkitsee sinulle 15-17 %:n alennusta vuoden -81 koti-, liikenne-, auto-, vene-, maatala- ja muista vahinkovakuutusmaksuista.

POHJOLA-YHTIÖT
90 VUOTTA

JOIN US NOW!!
SUBSCRIBE TO
STARCREST!!

A new and different parachuting publication
for the promotion of relative work skydiving
around the World

STARCREST MAGAZINE

P. O. Box 4277
Bakersfield, CA 93307 U.S.A.

The magazine containing the past,
present and future of skydiving. 3 year
subscription (12 issues) \$12.00 for U.S.A.,
Canada and Mexico. \$15.00 for South
America and overseas.

LASKUVARJOURHEILU-
lehden tilaaminen on help-
paa: maksa 25,- PS-tilille
427602-1 ja seuraava numero
hyppää suoraan postilaatik-
koosi.
PS. Älä unohda merkitä
postisiirtolomakkeeseen tark-
kaa osoitettasi!

myydään

Tällä osastolla julkaistut il-
moitukset ovat yksityisille lu-
kijoille ilmaisia. Toimitus pi-
dättää oikeuden lyhentää
liian pitkiä ilmoituksia.

KERÄILIJÄT HUOM!
Lukemattomia WANHOJA
LASKUVARJOURHEILU:N
numeroita. 6,50 mk kappale
+ 2 mk postikuluihin.
Ps-tili n:o 4276 02-1.

Myydään:
Loistokuntoiset PC-Compura
-71 Väri "Sir Knight", hy-
pätty 300 kertaa, aina hyvä-
lä menestyksellä.
+ tummansiniset SUPER
PRO reput ja valjaat
MARTTI VIERU. Puh. koto
921/26 474
työ 921/337 822

Tilaa ystäväillesikin
LASKUVARJOURHEILU

MYYN
— SAC (SECURITY AIR
CONICAL)
HEINÄKUU -80

— WONDERHOG VAL-
JAAT
Hinta n. 3000:-
Ota yhteys Henkka Enbo-
miin
Puh. kotiin 90-646 746
SLK 90-378 827

"Meikäläiselle liian isot"
RW-HAALARIT mallia
"KITU".
Koko n. 185 cm/80 kg
HYPÄTTY 14 HYPYÄ
Reino Suonsilta puh.
7536 111 (päivisin)

Myyttävänä:
J0 Sää ja uutise
.05 Viuhdettua Neuvostoliitosta.
10.35 Paljon puhutut ylijäämät.
11.00 Näin naapurissa.
14.20 Sanomalehtikatsaus.
Hypätty n. 300, jenkkiarit,
uusi sukka, hotshot, laajen-
nettu ylij. reppu&-valjaat.
Seuraava tarkastus 81/3.
1500,- Tiedustelut Mikko
Hamunen 931/26 812,
655 126.

MYYDÄÄN:
AMERICAN PAPILLON
23 ft TRI-CONICAL vara-
varjo
SUPER-PRO valjaat ja reput
100 hypätty
katsastettu
RITVA TIKKANEN
puh: kotiin 6984 406
työmaalle 780 533/30

- Our RW Training Camp?
- The Two DC-3's?
- The pool, the bar, the bunkhouse?
- Perhaps it's the international clientele...

Whatever it is, it makes

PERRIS VALLEY

the
"CHOICE OF THE MAJORITY"

2091 Goetz Rd., Perris, CA 92370

(714) 657-3904

Uudet lupakirjahyppääjät:

Viljamaa Torsten	311
Karhu Markku	312
Vehviläinen Heikki	313
Mertala Matti	314
Engström Timo	315
Hälonen Kyösti	316
Oinonen Jorma	317
Karhu Sirpa	318
Ekström Mika	319
Parviainen Tero	320
Heinämäki Ari	321

Tomunen Mauri	322
Lundberg Urpo	323
Kemppainen Raimo	324
Valkonen Raimo	325
Heikinheimo Risto	326
Yrjänäinen Eeva-Liisa	327
Rajala Mauri	328
Koponen Ari	329
Linna Jyrki	330
Halinen Ilkka	331

Uudet hyppymestarit:

Latvala Harri	141
Enqvist Mats	142

LASKUVARJOURHEILU

PARANNA HYPYTALOUTTASI!

Hanki mainos Laskuvarjourheilu-lehteen. Ilmoitus- ja
palkkiohinnat ym. tiedot selviävät kirjeellä lehden toimi-
tuksesta, osoite:

Laskuvarjourheilu
PL 653

00101 H:ki 10

tai puhelimitse Reino Suonsillalta 90-75 36 111 (päivisin)

para-gear equipment co.

has the most complete line of
parachuting equipment in the world.
The largest selection from the largest
inventory to serve your parachuting
needs.

No one sells more equipment,
worldwide every day.

FIND OUT WHY!

Write for information on how you
can get our 144 page 79-80 catalog
of fun. Over 800 items pictured.

Catalog \$1.00
Add \$3.00 Airmail Postage

para-gear equipment co.

DIVISION OF BACHMAN ENTERPRISES, INC.
3839 W. OAKTON STREET • SKOKIE, ILLINOIS 60076 USA • (312) 879-5905 • TELEX: 724438

UUDET HYPPYFILMIT

KAUSALAINEN EERO

804

PUOTILANTIE 8 D 71
00910 HELSINKI 91

- El Capitan vuorihyppy
- Royal Gorge siltahyppy (300 m)
- Coronado Bridge (75 m)
- Pine Valley Bridge (120 m)
- Half Dome riippuliito/Skydiving

Vuokrattavana kuvanauhana tai filminä.

Soita ja kysy lisätietoja. Yhtiömme
edustaja Jorma Öster on
päivisin tavoitettavissa numerosta
(Reprokeskus Oy) 90/736 047
ja iltaisin 90/740 021

MAAHANTUONTI JA MYYNTI
SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 • 00630 HELSINKI 63 • PUH. 90/740021

JOUKKOJULKAISU